

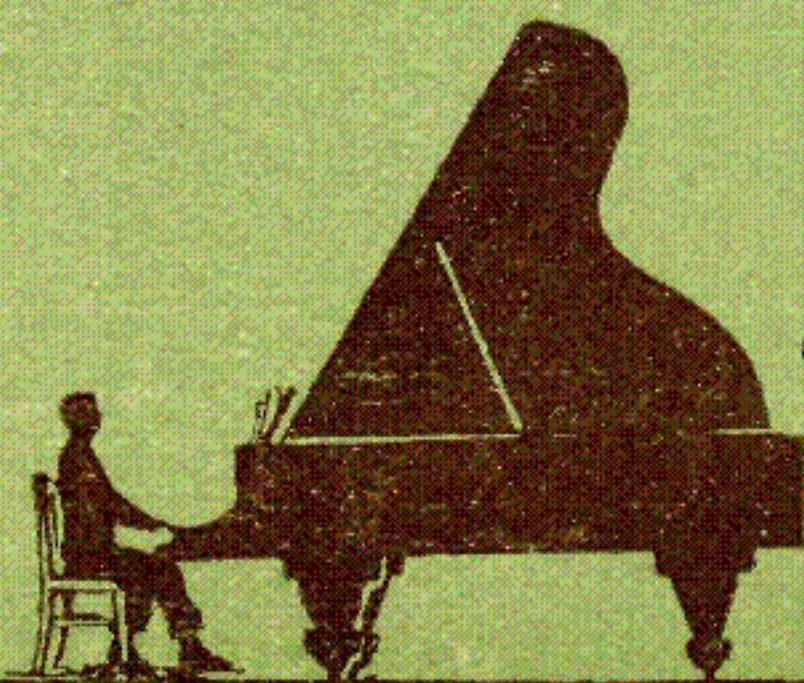
М 486
З-340

А. В. ЗАТАЕВИЧ

ФОРТЕПИАНОҒА АРНАЛҒАН
ПЬЕСАЛАР

ПЬЕСЫ
ДЛЯ ФОРТЕПИАНО

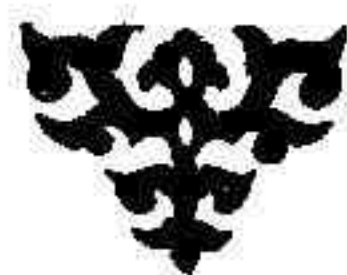
А. В. ЗАТАЕВИЧ

ҚАЗАҚТЫҢ ХАЛЫҚ ӨНДЕРІ
ТАҚЫРЫБЫ БОЙЫНША
ФОРТЕПИАНОҒА АРНАЛҒАН

ПЬЕСАЛАР

ПЬЕСЫ
ДЛЯ ФОРТЕПИАНО
НА КАЗАХСКИЕ
НАРОДНЫЕ ТЕМЫ

Қазақтың Мемлекеттік Көркем Әдебиет Баспасы
Алматы—1957

А Л Ғ Ы С Ө З

Бұл жыйнаққа енгізілген қазақтың халық әндерінің ізімен жазылған фортепианолық пьесалардың авторы, дара шыққан, қазақ халқының музыкасын жыйнаушы және зерттеуші Қазақ ССР халық артисі Александр Викторович Затаевич болады (1869—1936 жылдары өмір сүрген).

Он бес жылдан артық өмірін (1920 жылдан 1936 жылға дейін) А. В. Затаевич қазақ халқының музыкалық творчествосын жыйнауға және зерттеуге арнады, сөйтіп ол қазақ халқының екі мың үш жүзге жақын шығармасын жазып алды, оның бір мың бес жүзі — екі жыйнақ болып жарыққа шықты. «Қырғыз (қазақ) халқының 1000 әні» (баспадан 1925 ж. шықты) және «Қазақ халқының 500 әндері мен күйлері» (баспадан 1931 ж. шықты).

А. В. Затаевичтің жеті жүз елудей қазақтың әндері мен күйлері жазылған үшінші томы қолжазба ретінде Қазақ Ғылым Академиясының Орталық кітапханасында сақталулы. Бұл үш том тек халықтың ән мен күйлерінің тамаша етіп жыйналған еңбегі ғана емес, қазақ музыкасының тарихи және теориялық мәселелерінің көптеген ғылыми қортуы болып саналынады.

А. В. Затаевич тек қазақ музыкасымен ғана шұғылданбағаны белгілі. 1932 жылы ол «Қазақстандағы татар әндері» — деген жыйнағын шығарды. 1934 жылы «Қырғыз халқының 250 инструменталдық пьесалары мен әндері» деген еңбегін жариялады. Затаевич ұйғыр және дунган әндерін жазып алуда да үлкен еңбек сіңірді.

А. В. Затаевичтің қазақ халқының музыкалық творчествосын жыйнаудағы және жазып алудағы істеген еңбегі әлдеқалай өзінен өзі бола қалған іс емес. Ол революциядан бұрын Қазақстанда орыс фольклоршылары мен этнографтары, тағы солар секілді ғылым қайраткерлерінің жүргізген атаулы еңбектерінің орынды бір жалғасы еді. Революциядан бұрынғы қазақ музыкасын зерттеушілердің жарияланған еңбектерінің саны елуден асады, олардың ішінде әсіресе көзге түсетіндері С. Г. Рыбаковтың «Бөтен діндегі халықтардың өлеңдеріндегі махаббат пен әйелдер» деген мақаласы («Орыс музыкалық газеті» 1901 ж. № 21—22), М. В. Готовицкийдің «Қырғыздың (қазақтың) характерлі алты әні» деген мақаласы (Табиғи тану, антропология және этнография зерттеуді сүйюшілердің Түркстан Императорлық қоғамының жазбалары, 1 том, 1-шығуы), Р. А. Пенингтың «Қырғыз (қазақ) және сарт (өзбек) халықтарының әндері туралы» деген және А. А. Ивановскийдің Москва университетінің 1889 жылғы «Этнографиялық шолу» вестнигінің үшінші томында жа-

рияланған «Қырғыз (қазақ) ақыны Ноғайбай» деген мақалалары, А. Е. Алекторовтың «Қырғыз (қазақ) әндері» деген мақаласы («Орынбор листогі» 1900 ж. № 17, 18). Бұл еңбектер, осы секілді тағы көптеген бөтен еңбектер, күні бүгінге дейін маңыздарын жоғалтқан жоқ, және қазақ халқының музыкалық мәдениет мұрасын зерттеуде күрделі материалдар болып табылады.

Дегенмен, қазақ халқының музыкалық өмірі өте шебер аңғарылып жазылған бұл еңбектер қаншама құнды болса да, қазақ халқының сан қырлы табиғи музыкалық мәдениетінің тұтас, жалпылай қортылған суретін бермейді. Мұндай жұмыс тек совет заманының қолайлы жағдайларында, орыстың прогрессшіл этнографы, композитор және музыка қайраткері Александр Викторович Затаевичтың ғана қолынан келді.

Ноғаға түсірілген шығармалардың саны мен сан жетпес түрлеріне, оларда көтерілген тарихтық және теориялық мәселелердің кең пікірлеріне қарасақ, Затаевичтің Қазақстанның бар облыстарының неше түрлі үлгілері кіргізіліп шығарылған екі жыйнағы мен бір томдық қолжазбасын қазақ халық музыкасының ежелгі заманнан біздің ғасырымыздың отызыншы жылына дейінгі антологиясы деуге болады.

Затаевичтің жазбаларында біз эпикалық тақырыпқа жазылған, халық есінде ғасырлар бойы сақталып келген әндер мен күйлер, («1000 ән» жыйнағындағы, № 433 «Қобланды» әні), ежелгі тарих мазмұнына жазылған («1000» ән жыйнағының № 224 «Ескендер» әні), Монгол езушілігі кезіне жататын пьеса («1000 ән» жыйнағындағы № 583 «Ақсақ-құлан, «Жошы-хан» күйі) жоңғар басқыншыларына қарсы ұлт-бостандық соғыстары кезеңіндегі, «Жетім қыз Күнайым» қолжазба жыйнағынан секілді әндер кездеседі.

Затаевич жыйнағында еңбек, салт-сана, ғұрып, тұрмыс, лирикалық тамаша әндер мен әлсуметтік қарсыласу жырлары бар. Затаевич жыйнағының ерекше көңіл аударатын жері қазақтың бірінші шыққан революциялық әндерінің, мәселен, «Жалшылар қорғаны» («500 ән» жыйнағындағы № 104), совет жастар әндерінің «Ұмтыл аяға, кіші інім» («1000 ән» жыйнағындағы № 815) жазылып алынуы, — демек совет кезінде қазақ даласында өмір сүре бастаған жана тақырып, қазақ халқының ежелгі дәстүрі бойынша ансаған әлеуметтік тақырыптың орын алуы.

Затаевич өзінің еңбектерінде қазақ халық искусствосының көрнекті қайраткерлері Құрманғазы Сағырбаев, Біржан Қожақұлов, Ахансері Карамұрали, Майра Шамсудинова және осылар секілді көптеген

халық арасында

не күні бүгінге дейін ақпараттық еңбектері, бірінші рет баспа жүзінде жариялануларымен қатар, олардың өмір баяндарынан мәлімдемелер, творчестволарына сын мінездемелер берді.

Затаевич жыйнақтарында кейбір шығармаларға маңызды түсініктер берілген, халық музыка аспаптарын қалай жасау, оларды қалай ойнау әдістері жазылған. Теориялық жыйнақтауында А. В. Затаевич мол материалдарға өте зор сала тексерумен терең түсінуіне негізделген көптеген бағалы қортындыға келеді.

Өзінің ескертулерінде Затаевич сондай бір үлкен жылылықпен және жақсы көрушілікпен қазақ музыкасының белгілі қайраткерлері Габбас Айтпаев, Иса Байзақов, Әміре Қашаубаев, Мағира (Майра) Шәмсудиянова секілді көптеген өнерлері қазақ искусствосының өрнегі болған және қазақ совет музыкасының дамуына жәрдемдескен адамдардың кейіптерін суреттейді.

Осыншама санымен де сапасымен де бай, қазақ халық музыкасының шығармаларын жыйнап оны жазып алуы А. В. Затаевичтің өзінің сондай бір сүйкімді өте терең ойлы және жалықпай зерттеушілігімен байланысты. Ол өзінің істеген еңбектерін әртүрлі мәдени сатысында тұрған адамдардың қайсысына болса да жеткізе білетін «кілтін» таба алатын. Олар Затаевичтің еңбектерін құрметтеп, қызыға бағалай білетін. Оның осындай эпикалық еңбегіне қатысқан этнографтың халық музыка шығармаларын жазып алған адамдарының саны бес жүздей болатын.

Әрбір томының аяғында көрсетілген бұл тізімде біз кәсібі өлең болған атакты әншілерді, домбырашыларды, жазушы, журналистерді, мұғалім, студенттерді, курсанттарды, балалар үйінде тәрбиеленушілерді, жабайы егінші-малшыларды, жұмыскер, ямшиктерді, түйе айдаушыларды кездестіреміз, бір сөзбен айтқанда Затаевичтің өзі жазғандай «кімде кім, маған өзінің өнерін көрсетсе, әнші не әнге түсінетін адамдардан әдейілеп не болмаса әлдеқалай кездесіп қалып айтқан болса, мен бұл еңбектерді жазып алып отырдым. Сөйтіп Затаевич өзінің шығармалар жыйнау жұмысында қоғамның түрлі сатысындағы кісілермен кездеседі, бұл оның еңбектеріне ерекше құнды баға береді.

Қазақ халқы терең баралаған және жақсы деп таныған А. В. Затаевичтің еңбектерінің үлкен мәдени және тарихи маңызы бар. Олар бүкіл мәдениетті дүниеге қазақ халқының музыкалық творчествосының сан жетпес бай қазнасын бірінші рет қолдан келгенше толық таныстыра алды Академик Б. В. Асафьев эпикалық деп тапқан А. В. Затаевичтің жанын салып істеген бұл еңбектері қазақ советтік музыканың дамуына аса үлкен жәрдем етеді.

А. В. Затаевичтің бұл зор еңбектерінің қасиетін еске ала отырып, оның жыйнақтарында кездесетін кемшіліктерін де атап кету керек. Көрнекті кемшілік деп Затаевичтің жазбаларында әнмен айтылатын сөздердің жоқтығын айтуға болады, осының арқасында оның еңбектерінде әннің біте қайнаған бір бөлегі болып саналатын қазақ халқының ақындық (поэтикалық) творчествосының кірмей қалуы. Содан кейін, қазақ халқының оқуға, мәдени ағартуға, ғылымға талпынуын шындық көз қараспен жаза келіп, Затаевич өзінің ескертуінде қазақ халқының тарихымен байланысты кейбір мәселелерде ескі өмірді мақтай көрсетуі (идеализация) және дұрыс баяндай білмеуі. Затаевичтің бұл қателері оның сол кезде, осы күнгідей кейбір шын маркстік-лениндік методологиясымен анықталып шешілмеген және көбінесе қате түрде көрсетілген жағдайда жұмыс істеумен байланысты.

Қазақстанның социалистік музыкалық мәдениеті, өткен кездегі, халық көркемөнерінің сан жетпес бай қазнасымен қаны бір бейнеткер бұқараның дана ақылы тудырған еңбектерінің тікелей заңды мұрагері. Социалистік реализмнің реалистік көркем өнерінің бар түрін көркейтуге бұл жан беретін бай-

ырымақтағы ұлкен жиналмаш бар. Олар қазақстан композиторларының опера, симфония, камералық балет шығармаларын шығарғанда халықтың бай, суалмас музыкалық тілін пайдалануына таусылмас арна болып табылады. Әрбір композитор не музыкашы өзінің керсегіне А. В. Затаевичтің жыйнақтарынан халықтың шын музыкалық творчествосының тамаша үлгісін және қазақ музыкасының теориялық тарихтық мәселелерінің түйінді пікірлерін әрқашан да толық пайдалана алуына болады.

Затаевичтің жыйнаған бай әндері қазақ музыкасының көптеген шығармаларына кірді, мысалы; Е. Г. Брусиловскийдің «Қыз-Жібек», «Ер-Тарғын», «Жалбыр» операларына, «Сары-Арқа» симфониясына, В. В. Великановтың «Қазақ симфониясы» мен «Қамбар мен Назым» балетіне, Л. А. Хамиди мен А. Қ. Жубановтың «Абай» операсына, С. И. Шабельскиймен Л. М. Шаргородскийдің «Ала-тау» симфониеттасына, осы секілді тағысын тағыларына.

Қазақ әндері мен күйлерін, Затаевичтің жазып қалдырған еңбектерін, басқа да композиторлар шығармаларында пайдаланды. Бұл композиторлар: Н. Я. Мясковский, С. С. Прокофьев, М. М. Ипполитов-Иванов, С. Н. Василенко, М. О. Штейнберг, А. Ф. Гедике, А. В. Мосолов, Н. П. Иванов-Радкевич, В. А. Власов, В. Г. Фере, К. А. Корчмарев, А. А. Егоров, О. С. Чишко, тағы басқалар.

Советтік Қазақстанда мәдени құрлысының белсенді қатынасшысының бірі, қазақ халқының музыкалық творчествосын жазып алуда, және оны жариялау ісінде таңқаларлық жігер көрсеткен А. В. Затаевич, творчестволық жұмысына да өзінің талантын аямай жұмсады, соның арқасында, шын айтқанда, ол қазақтың фортепианолық музыкасын бірінші шығарушысы болды.

А. В. Затаевичтің композиторлық белді еңбегі оның «Халық тақырыбына жазылған миниатюралық (кіші көлемді) үлгідегі қазақ әндері» деген шығармасы. (Бұлар жетпіс бес шығармадан құрылған болатын. 1925—1930 жылдары бес серияда басылып шықты). Және жыйырма фортепианолық пьесадан құрылған 1932 жылы шыққан «Қазақ әндері» деген жыйнағы. Қазіргі күнде тіпті сирек кездесетін, осы жыйнақтардан біздің кітабымызға қазақтың халық музыкасының ұлттық ержшлігін, көркемдік байлығын сақтауда автордың өте-мөте талантты деген және айқын көрсете алған қырық екі шығармасы алынды.

Бұл жыйнаққа кірген жоғарғы айтылған қырық екі шығарма, халық әндерін өңдеу сатысында әртүрлі болып келеді. Бұған себеп болған негізінде мынандай жағдай: орындауға жеңіл және гармонизациясы да жұпшнды бұл жыйнақтағы бірінші он бес пьеса «Қазақстан әндері» жыйнағынан алынды. Бұл жыйнақ Казсовпрофтың көркемөнер үйірмелеріне деп арнап берілген творчестволық тапсырмасы бойынша жазылған. Автор өзінің сөз басында «бұл шығармалар тек қана фортепианоға ғана емес, дауысқа не болмаса бөтен музыка аспаптары ансамбльдерінде де пайдалануға болады» дейді. «Қазақстан әндері» М. 1930, 3 бетті қараңыз. Ал өзге пьесалары әртүрлі көркемдік және техникалық сатыда жазылған № 16 бастап № 42 дейінгі «Қазақ әндерінің» әр сериясынан алынды. Бұл жыйнақтың тікелей қойған мақсаты: ұлт музыкаларының шығармаларымен пианист-концертмейстерлердің репертуарларын байыту болатын.

Сөйтіп, композиторлардың алдына қойылған екі түрлі творчестволық мақсаты — бір жағынан музыканы жақсы көрушілерге жеңіл тиетін және бөтен аспап ансамбльдерінің де жеңіл пайдалануына болатын халық әнін өңдеу болса, екінші жағынан музыка мамандарына халық әндерін өңдеп концерттік пьесалар жазуға тырысуы болды. Мұндай творчестволық жағдай А. В. Затаевичке гармоникалық-полифония-

лық әрекеттерінде және фортепианолық техниканы пайдалануында түрлі творчестволық көзқарас тұндырды. Композитордың ойлағаны орындалып шықты. Оның «Қазақстан әндері» жыйнағынан алынған пьесалары музыка көркемөнер үйірмелерінің репертуарына әбден кіріп, қазақ ұлт аспаптарына лайықталып жазылып, еңбектері көп жағдайларда орындалып жүрсе, «қазақ әндері» жыйнағындағы пьесалары пианист-концертмейстерлер репертуарларынан орын алып, қазақтың фортепианолық музыкасының жарыққа шығуына әсер етті. Демек «Қазақстан әндерінің» тиражының аздығы бұл тамаша миниатюралардың көп тарап кетпеуіне себеп болды.

«Қазақстан әндеріндегі» «пьесалар — Тек жай ғана халық әндерінің гармонизациясы емес, бұл рояльға деп арналған көркемдік транскрипция. Өзіне деген мазмұны бар, сөзіне қарай әні жазылған бұл пьесалар, қазақ халқының табиғи музыкалық мәдениетін жақсы түсінген және оны бар жағымен сүйген дарынды художниктің ұлттық стильде жазған колоритты музыкалық суреттері болып табылады. Әрбір пьеса біздің көз алдымызда өзінің мазмұнына қарай түрлі музыкалық-көркемдік бейнелер елестетеді — біресе біз таңертеңгі тұманның селдір буының ар жағынан кең даладағы Гурьевтің алыстағы бейнесін көреміз (№ 8 пьеса), біресе кербез Сұлушаштың бейнесін елестетеміз (№ 31 пьеса), біресе Жайық өзенінің баяу толқынын естиміз (№ 21 пьеса), біресе біздің құлағымызға бөсіктегі баласына төнген ананың баяу әні келеді (№ 16 пьеса), біресе алыстан, ұшы-қыйыры жоқ көк орай боз бен гүлге оранған көз жетпес Сары-Арканы мадақтаған ақынның ұзақ сарынды әнін естиміз. (№ 34 пьеса), кейде біз адамның әлденеге толқыған сезімінің өршіген үнін аңғарамыз (№ 23 пьеса), кейде біз көзалдымызға ат үстінде құйыпдатқан жігітті елестетеміз (№ 27 пьеса) Затаевичтің «Қазақ әндері» музыка көркем өнерінің көптеген қайраткерлерінің көңілін аударды, автор олардан ойларын, пікірлерін жазған қағаздар алды. Бұл пікірлер қазақ фортепианолық музыкасын туғызуға істеген Затаевичтің батыл істеріне олардың

өте көңіл бөлгендіктерінің куәсі. Мысалы, Украинаның асқан композиторы Л. Н. Ревуцкий Затаевичке 30 май күні 1927 жылы жазған хатында былай дейді: «Менің ойымда да Украинаның халық әндерін пайдаланып, осындай бірдеме істеймінбе деген болатын-ды. Бұл жөнінде мен аздаған жұмыс та істедім. Сіздің пьесаларыңызды жаным айыздана ойнаймын».

Затаевичтің фортепианолық шығармаларын Академик Б. В. Асафьев өте жоғары бағаланған-ды. Ол хатында былай деп жазды: «Сіз өте құнды іс істеп жүрсіз... Бірақ сіз өзіңіздің жазғандарыңызда фортепианоның қыйын сұрағын шешті деуге, яғни әннің өзінен алынған жеріндегі әсер етер фактура фортепианода шықты дей алмаймын. Дегенмен де сіз көп жерінде осы фактураға таяйсыз, әсіресе әннің негізгі желісін әдемі астыртын дауыстармен қоршайтын Рахманиновтың тәсілдерін пайдаланатын жерлеріңізде. Бұл жерлерін мен айызым қана сеземін...» (13 август күні 1929 жылғы жазған хатынан) Өзінің фортепианоға деген шығармаларымен Затаевич сол күндерінде қазақтың профессиональдық камералық музыкасының бірінші болып әлі ешкім бетін ашпаған жолдарын салды. А. В. Затаевич ізденіп, қазақтың музыкалық тіліне табылғый жақын полифониялық және музыкасының аздаған өзінше стильдік қасиеті берілген ерекше фортепианолық фактураларды жиі табатын. Бұл жөнінде Затаевичтің Советтік Қазақстан музыка мәдениетінің алдында еңбегі аса құрделі.

Автордың көркемдік ойын түсіну үшін, бұрынғы жыйнақтарда италия тілінде көрсетілген жылдамдық және үн әсерлерінің нұсқаулары бұл жолы орыс тілінде беріледі.

Бұл жыйнаққа кірген «Тепенкөк» пьесасы (№ 42) Алматының мемлекеттік консерваториясының доценті Е. М. Зингердің редакциялауына берілді.

Б. Г. Ерзакович

Қазақ ССР Көркемөнер қайраткері

ПРЕДИСЛОВИЕ

Автором фортепианных пьес на народные казахские темы, включенных в данный сборник, является выдающийся собиратель и исследователь казахской народной музыки народный артист Казахской ССР Александр Викторович Затаевич (1869—1936 гг.)

Более пятнадцати лет своей жизни (с 1920 по 1936 годы) посвятил А. В. Затаевич делу собирания и изучения казахского народного творчества, записав около двух тысяч трехсот произведений, из которых тысяча пятьсот были опубликованы двумя сборниками. «1000 песен киргизского (казахского) народа», (изд. в 1925 г.) и «500 песен и кюев казахского народа» (изд. в 1931 г.). Третий том, содержащий около семисот пятидесяти казахских песен и кюев, уйгурских, дунганских и татарских песен, остался в рукописи и хранится в Центральной научной библиотеке АН Казахской ССР. Помимо значительного собирания народных песен и кюев, эти три сборника содержат ряд научных обобщений по вопросам теории и истории казахской музыки.

Как известно, А. В. Затаевич не ограничивался работой только в области казахской музыки. Так в 1932 году им был опубликован сборник «Песни казахстанских татар», в 1934 году — сборник «250 киргизских инструментальных пьес и напевов». Большую работу провел Затаевич по записи уйгурских и дунганских песен.

Деятельность А. В. Затаевича в области записи и собирания музыкального творчества казахского народа не была случайной. Она явилась закономерным продолжением той работы, которую проводили в дореволюционное время в Казахстане русские фольклористы, этнографы и другие ученые. Перечень опубликованных работ дореволюционных исследователей о казахской музыке содержит более пятидесяти названий, среди которых следует отметить такие работы, как статья С. Г. Рыбакова «Любовь и женщина по народным песням пинверцев» («Русская музыкальная газета», 1901 г., № 21—22); М. В. Готовицкого «6 характерных киргизских (казахских) песен»; («Записки Туркестанского императорского общества любителей естествознания, антропологии и этнографии», том I, вып. 1); статьи Р. А. Пфенинга «О киргизских (казахских) и сартовских (узбекских) народных песнях» и А. А. Ивановского «Киргизский (казахский) поэт Ногайбай», помещенные в «Этнографическом обозрении» Московского университета за 1889 г., кн. III; А. Е. Алекторов «Киргизская (казахская) песня» («Оренбургский листок», 1900 г., № 17 и 18). Эти работы, как и многие дру-

гие, не потеряли своего значения и в наше время, представляя собой серьезный источник при изучении музыкальной культуры казахского народа.

Однако, несмотря на большую ценность этих работ, в которых с большой наблюдательностью описан музыкальный быт некоторых районов Казахстана, эти исследования все же не дают цельной, обобщающей картины многообразного богатства всей самобытной музыкальной культуры казахского народа. Такую работу удалось провести только в благоприятных условиях советской действительности последователю благородных традиций русских прогрессивных фольклористов, талантливому этнографу, композитору и музыкальному деятелю Александру Викторовичу Затаевичу.

По количеству и разнообразию нотных записей, а также по обширности круга затронутых исторических и теоретических вопросов труды А. В. Затаевича, представленные в двух изданных и одном рукописном сборнике, по существу представляют собой антологию казахской народной музыки с древних времен до 30-х годов нашего столетия, в которую вошли замечательные образцы народного музыкального творчества всех областей Казахстана.

В записях Затаевича мы находим веками хранившиеся в народной памяти песни и кюи на эпические темы (песни «Кобланды», «1000 п.», № 433), на сюжеты из древней истории (песни «Ескандер» (Александр Македонский), «1000 п.», № 224), пьесу, содержание которой относится ко времени монгольского ига (кюй «Аксак-кулан Джучи-хан», «1000 п.» № 583), из периода национально-освободительных войн казахского народа против джунгарских захватчиков (кюй «Жетым кыз Кунаим» (Сиротка Кунаим), рукописный сборник).

Сборники Затаевича содержат прекрасные образцы трудовых, бытовых, обрядовых, лирических песен и песен социального протеста. Особый интерес в сборниках Затаевича представляют записи мелодий первых казахских революционных песен, как например, «Жалпылар корганы» (Опора бедняков), «500 п.», № 104), советских молодежных песен — «Умтул алга киш иним» («Молодежь, стремись вперед» — «1000 п.», № 815) — словом, тех песен с новой социальной тематикой, в которой находило свое художественное отражение все, чем стала жить в советское время казахская степь и что, по своей древней традиции, стремился отразить в песнях и кюях казахский народ.

В работах Затаевича впервые были опубликованы произведения и приведены биографические сведения

и характеристики творчества виднейших деятелей казахского народного искусства — Курмангазы Сагымбаева, Биржана Кожажулова, Мухита Мералиева, Даулеткерей Шигаева, Абая Кунанбаева, Ахана-сере Карамурзина, Майры Шамсудиновой и многих других, творчество которых чрезвычайно популярно и поныне бытует в народе.

В сборниках Затаевича имеются содержательные комментарии к отдельным произведениям, описаны народные инструменты и способы игры на них. В области теоретических обобщений А. В. Затаевич сделал много ценных выводов, основанных на тонких наблюдениях и тщательном анализе обильного материала.

В своих примечаниях Затаевич с большой теплотой и любовью нарисовал образы ряда известных деятелей казахской музыки — Габбаса Айтпаева, Калы Байжанова, Исы Байзакова, Амре Кашаубаева, Майры (Магир) Шамсудиновой и многих других, исполнительское мастерство которых украшало национальное искусство и содействовало развитию казахской советской музыки.

Собрать и записать столь значительное количество произведений народной музыки А. В. Затаевич смог благодаря тому, что, обладая пытливым умом и терпением, будучи обаятельным и общительным по характеру человеком, он умело находил «ключи» к самым различным по своему культурному уровню людям, вызывая у них глубокий интерес и уважение к проводимой им работе. Список соучастников его эпического труда содержит фамилии около пяти сот лиц, от которых этнограф записывал произведения народной музыки. В этих списках, приложенных к каждому тому его записей, мы встречаем имена прославленных профессионалов-певцов и музыкантов, писателей, журналистов, инженеров, учителей, студентов, курсантов, воспитанников деткоммун, рядовых крестьян-скотоводов, рабочих, ямщиков, погонщиков верблюдов, словом, всех, «...кто, — как пишет сам Затаевич, — только мог мне предложить свои исполнения, и кого только, из лиц музыкальных и сведущих, я умышленно или случайно находил...» («1000 п.», стр. 10). Таким образом в своей собирательской работе А. В. Затаевич соприкасался со всеми общественными слоями казахского народа, что придает его трудам особую ценность.

Труды А. В. Затаевича, которыми он заслужил глубокое уважение и признательность казахского народа, имеют большое культурно-историческое значение. Они впервые с наибольшей полнотой открыли всему культурному миру неисчерпаемые сокровища казахского народного музыкального творчества во всей его красоте, содержательности и самобытности музыкального языка. Самоотверженный труд А. В. Затаевича, который справедливо охарактеризован академиком Б. В. Асафьевым как эпический и, оказывая неопределимое содействие делу развития казахской советской музыки.

Но, отдавая должное монументальной работе А. В. Затаевича, все же следует упомянуть и о некоторых недостатках, имеющихся в его сборниках. Наиболее серьезным недостатком в записях А. В. Затаевича является почти полное отсутствие текстов песен, в результате чего поэтическое творчество казахского народа, составляющее неотъемлемую часть песенной культуры, оказалось не представленным в его трудах. Далее: правдиво описывая стремления казахского народа к учению, просвещению, к науке, А. В. Затаевич в своих примечаниях иногда допускал идеализацию старого быта и неправильно освещал некоторые вопросы истории казахского народа. Эти ошибки А. В. Затаевича были связаны с тем, что ему пришлось работать в условиях, когда большой круг исторических вопросов не был еще разработан с подлинно научных позиций марксистско-ленинской методологии и зачастую освещался в ошибочных аспектах.

Музыкальная культура социалистического Казахстана, являясь законной наследницей всего, что было создано в прошлом творческим гением трудовых народных масс, кровно связана с неисчерпаемыми со-

кровищами народного искусства. В укреплении этой животельной связи, необходимой для развития всех жанров реалистического искусства социалистического реализма, труды А. В. Затаевича имеют исключительно большое значение. Они являются богатейшими источниками, из которых казахстанские композиторы постоянно черпают неиссякаемые богатства народного музыкального языка при создании ими оперных, симфонических, камерных и балетных произведений. Каждый композитор и музыковед с большой пользой для своей работы всегда найдет в сборниках А. В. Затаевича замечательные образцы подлинного народного музыкального творчества и обобщения по вопросам теории и истории казахской музыки.

Мелодические богатства, собранные Затаевичем, вошли во многие произведения казахской музыки, как, например, оперы «Кыз-Жибек», «Ер-Таргын», «Жалбыр» и симфония «Сары Арка» (Степь) Е. Г. Брусиловского; «Казахская симфония» и балет «Камбар и Назым», В. В. Великанова; «Абай» Л. А. Хамиди и А. К. Жубанова; симфония «Ала-Тау» С. И. Шабельского и Л. М. Шаргородского и т. д.

Казахские песни и кюи записи Затаевича использовались в своих сочинениях композиторы Н. Я. Мясковский, С. С. Прокофьев, М. М. Ипполитов-Иванов, С. Н. Василенко, М. О. Штейнберг, А. Ф. Гедикс, А. В. Мосолов, Н. П. Иванов-Радкевич, В. А. Власов, В. Г. Фере, К. А. Корчмарев, А. А. Егоров, О. С. Чижко и многие другие.

Являясь активным участником культурного строительства Советского Казахстана, проявляя изумительную энергию в деле собирания, записи и публикации казахского народного музыкального творчества, А. В. Затаевич приложил свой талант и к творческой работе, став, по существу, зачинателем казахской фортепианной музыки.

Наиболее крупной композиторской работой А. В. Затаевича являются его «Казахские песни в форме миниатюр на народные темы» для фортепиано (издавались в 1925—1930 годах в пяти сериях, которые состояли из семидесяти пяти произведений), а также опубликованный в 1932 году сборник «Песни Казахстана», содержащий двадцать фортепианных пьес. Из этих изданий, давно ставших библиографической редкостью, для настоящего сборника отобрано сорок два произведения, в которых, на наш взгляд, автор наиболее талантливо и ярко отобразил, с сохранением национального колорита, художественные богатства казахской народной музыки.

Включенные в настоящий сборник сорок две пьесы для фортепиано по характеру своих обработок народных мелодий имеют некоторое различие. Такое обстоятельство было, в основном, вызвано тем, что первые пятнадцать пьес из сборника (более скромные по своей гармонизации и не трудные для исполнения) отобраны нами из сборника «Песни Казахстана». Этот сборник был написан А. В. Затаевичем по специальному творческому заданию Казсовпрофа для кружков художественной самодеятельности; при этом имелось в виду, что пьесы из этого сборника могли бы быть использованы, как пишет в предисловии автор, «... не только для исполнения на фортепиано, но и для переложения на вокальный или инструментальный ансамбли» (см. «Песни Казахстана», М., 1930, стр. 3). Другие же пьесы (с 16 по 42, написанные на другом художественном и техническом уровне) взяты нами из различных серий «Казахских песен», издание которых ставило своей прямой задачей обогатить репертуар пианистов-концертантов произведениями национальной музыки.

Таким образом, различные творческие задачи, стоявшие перед композитором, с одной стороны — задание написать обработки, которые были бы доступны любителям музыки и легко аранжирова-

лись на другие ансамбли, и, с другой стороны, — стремление написать такие обработки народных мелодий, которые представляли бы собой концертные пьесы для солистов-профессионалов, обусловили и различный творческий подход А. В. Затаевича в применении гармоническо-полифонических средств и фортепианной техники. Намерения композитора блестяще оправдались. Его пьесы из сборника «Песни Казахстана» прочно вошли в репертуар музыкальной самодеятельности и зачастую исполняются в переложениях для ансамблей народных инструментов, и в то же время пьесы из «Казахских песен», войдя в репертуар пианистов-концертантов, оказали влияние на становление казахской фортепианной музыки. К сожалению, небольшой тираж «Песен Казахстана» чрезвычайно ограничил исполнение на концертной эстраде этих замечательных миниатюр. Пьесы из серии «Песни Казахстана» — не простая гармонизация мелодий, а художественные транскрипции для рояля. Эти пьесы, имеющие определенное содержание, вытекающее из текста песен, на мелодии которых и написаны эти произведения, представляют собой колоритные музыкальные картинки, написанные в национальном стиле талантливым художником, глубоко познавшим и всей душой полюбившим самобытную музыкальную культуру казахского народа. Каждая пьеса рисует в нашем воображении различные по содержанию музыкально-художественные полотна: то мы видим, как бы сквозь дымку утреннего тумана, далекие очертания степного города Гурьева (пьеса 28), то вырисовывается нежный образ красавицы Сулушап (пьеса 31), то мы слышим, как плавно несет свои воды река Урал (пьеса 24), то нам слышится тихая песня матери, склонившейся над колыбелью ребенка (пьеса 16), то нам издалека доносится протяжная песня акына, воспевающего необозримую Сары-арку с ее бесконечными лугами ковыля и цветов (пьеса 34), то мы чувствуем порыв чем-то взволнованных чувств человека (пьеса 23), то представляем себе скачущего верхом на коне джигита (пьеса 27).

«Казахские песни» Затаевича привлекли внимание многих деятелей музыкального искусства, и их автор получил ряд отзывов, содержание которых свидетельствует о большом интересе к его смелым начинаниям

в области создания казахской фортепианной музыки. Так выдающийся украинский композитор Л. Н. Ревуцкий в письме к А. В. Затаевичу от 30 мая 1927 года писал: «У меня было желание сделать нечто в этом роде, воспользовавшись народными украинскими мелодиями. Кое-какая работа в этом отношении мною уже проделана, Ваши пьесы играю с огромным удовольствием».

Высоко оценил фортепианные произведения Затаевича академик Б. В. Асафьев, который писал ему: «Вы делаете хорошее дело.. Но сказать, что вы решили в своих переложениях труднейшую задачу: на фортепиано получить такую фактуру, какая воспринималась бы как вся выдержанная из песенного мелоса, — я не могу. Но что вы во многих местах к этой фактуре подходите, особенно там, где на вас оказывают влияние рахманиновские приемы окружения линий напева сочными подголосками, — это я замечаю с колоссальным удовольствием..» (из письма от 3 августа 1929 года). Своими произведениями для фортепиано А. В. Затаевич впервые прокладывал неизведанные тогда пути развития казахской профессиональной камерной музыки. Как пылкий новатор, А. В. Затаевич искал и часто находил органически близкие казахскому музыкальному языку полифонические и гармонические сочетания, своеобразную фортепианную фактуру, в которой нашли свое отображение некоторые стилевые особенности казахской народной инструментальной музыки. И в этом его большая заслуга перед музыкальной культурой Советского Казахстана.

В целях более точного понимания художественных намерений автора темповые и нюансовые указания, обозначенные в предыдущем издании на итальянском языке, даны нами на русском языке.

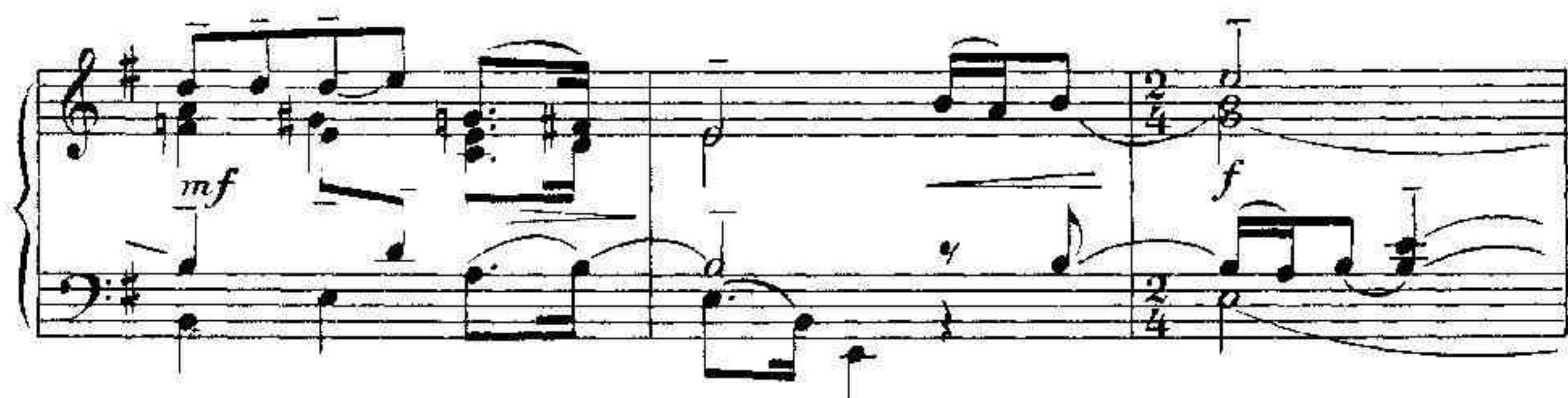
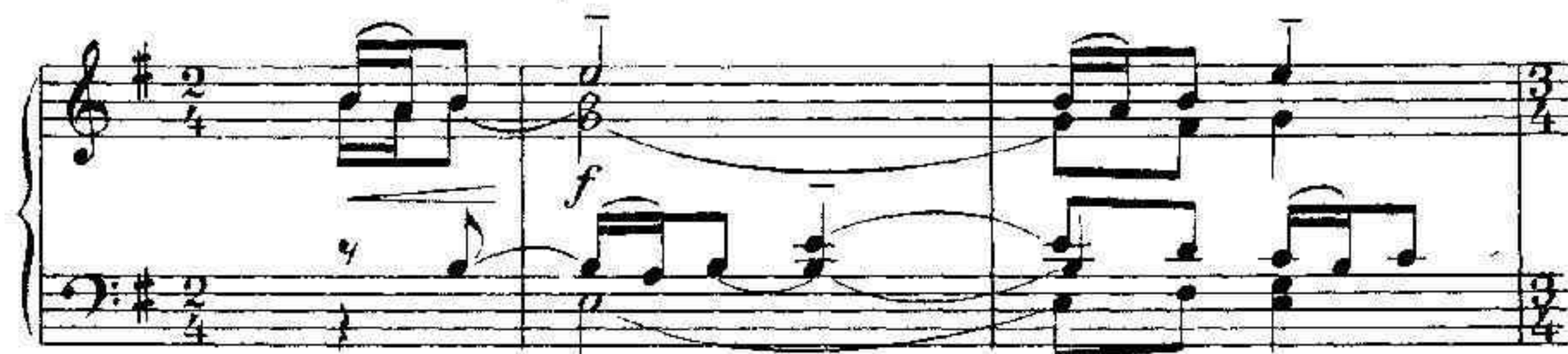
Из представленных в сборнике произведений пьеса «Тепенкок» (42) дана в редакции доцента Алма-Атинской государственной консерватории Е. М. Зингера.

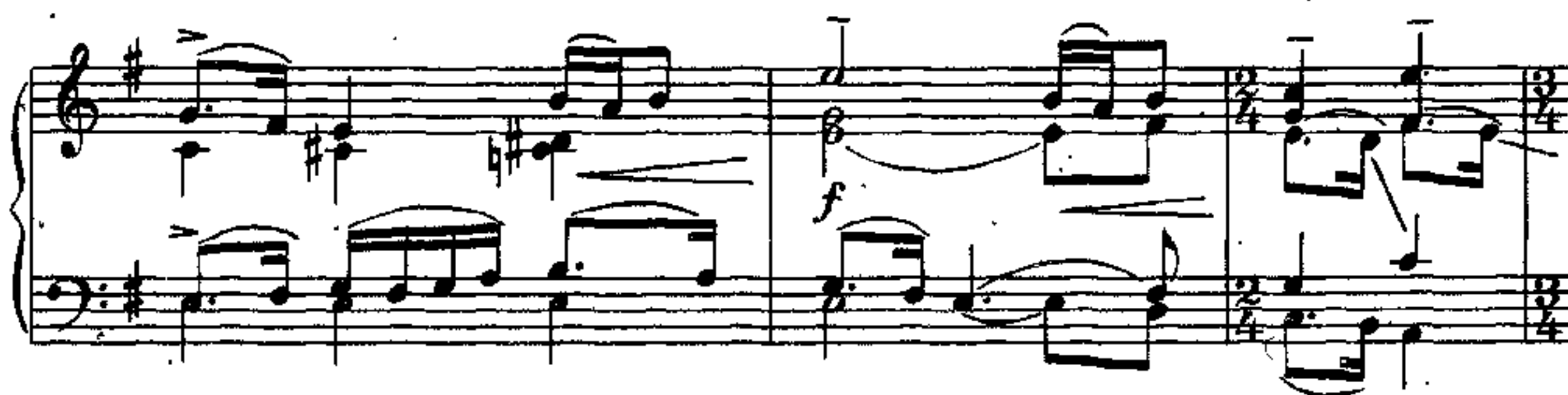
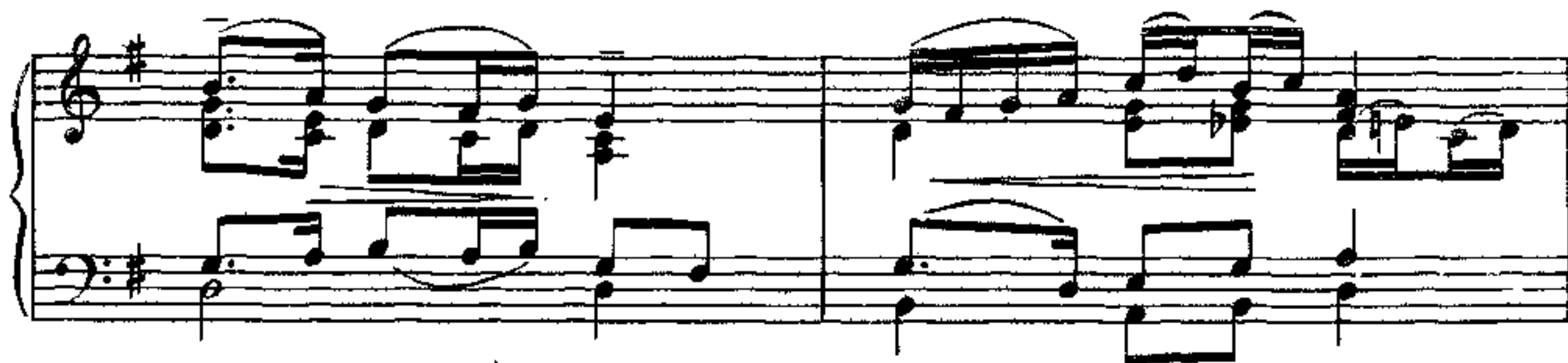
Б. Г. Ерзакович,

заслуженный деятель искусств Казахской ССР

ҚАРАТОРҒАЙ 1 СКВОРЕЦ

Медленно, но энергично. ♩=80

ЖАЙДАРМАН 2 ЖАЙДАРМАН

(ИМЯ)

Энергично, четко в ритме. ♩=104

The piano score is written for two staves (treble and bass clef) in 2/4 time. The tempo is marked as 104 beats per minute. The score consists of five systems of music. The first system begins with a forte (*f*) dynamic. The second system includes a *Red. ** marking. The third system includes a *mf* marking and another *Red. ** marking. The fourth system includes a *f шаловливо* marking and a *Red. ** marking. The fifth system ends with a *m.s.* marking. The music features a rhythmic melody in the right hand and a supporting bass line in the left hand, with various articulations and dynamics throughout.

не меняя темпа.

mf

*Red. * Red. **

ff

*Red. * Red. **

p sub.

*Red. * Red. **

f

шаловливо

не спеша

rit.

f

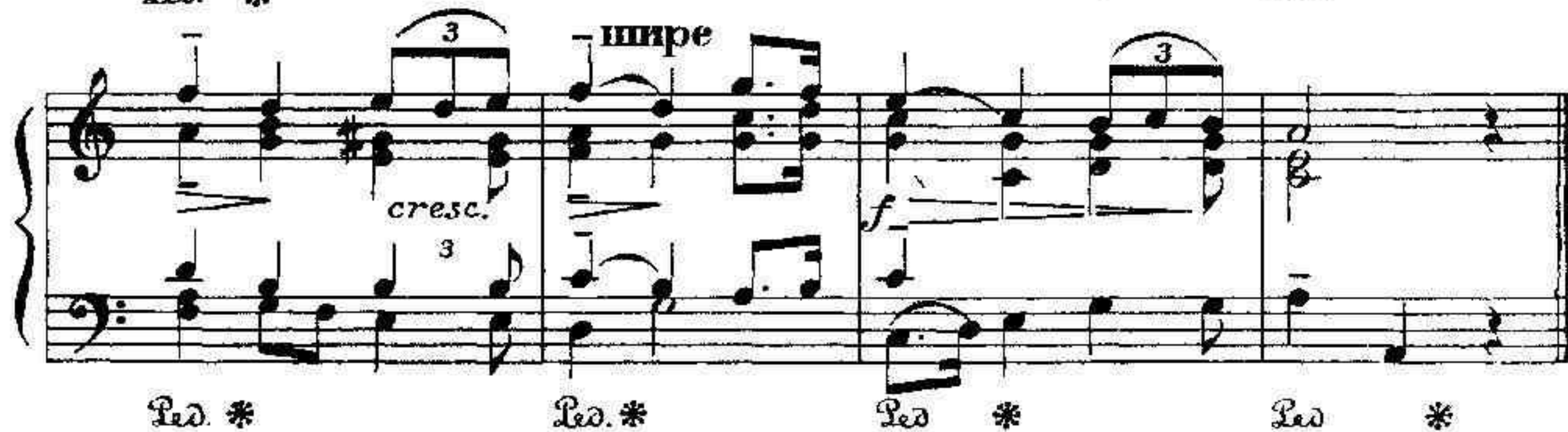
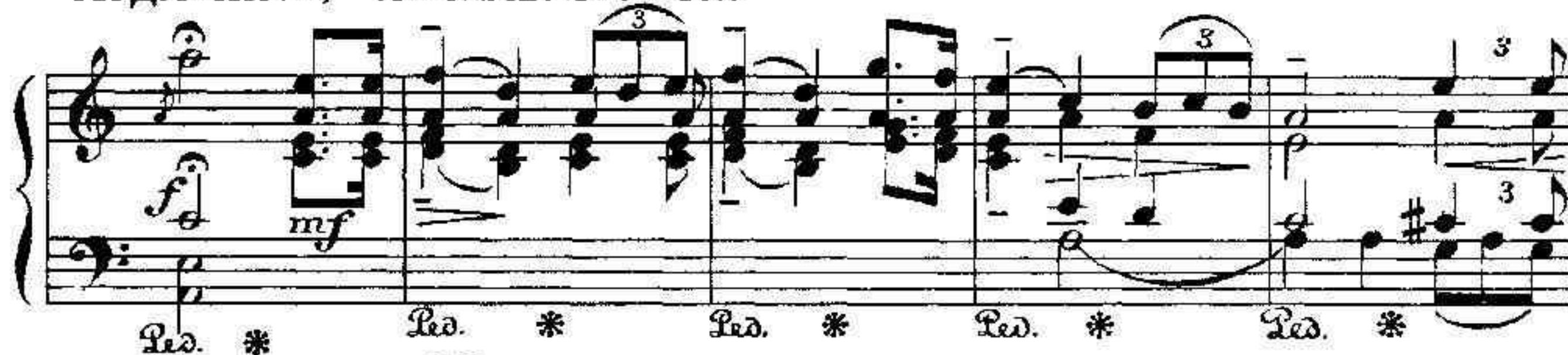
*Red. * Red. * Red. **

ХАРАРАУ 3 ХАРАРАУ

Умеренно, изящно. ♩ = 144

медленнее, печально. ♩ = 132

ЕКІ ЖИРЕН 4 ЕКИ ЖИРЕН

(ПАРА РЫЖИХ КОНЕЙ)

Не спеша, печально. ♩ = 66

p *pf*

p *rit.* *pf* *tenuto*

p *f*

p *rit.* *f* *a tempo*

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* * *Ped.* *

страстно

crest. *ff*

Ped. * Ped. * Ped. *

mf *rit.*

Ped. *

шире *α tempo*

f tenuto *mf* *mf*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

более живо

p *pf* *p* *rit. ... pp*

Ped. * Ped. * Ped. *

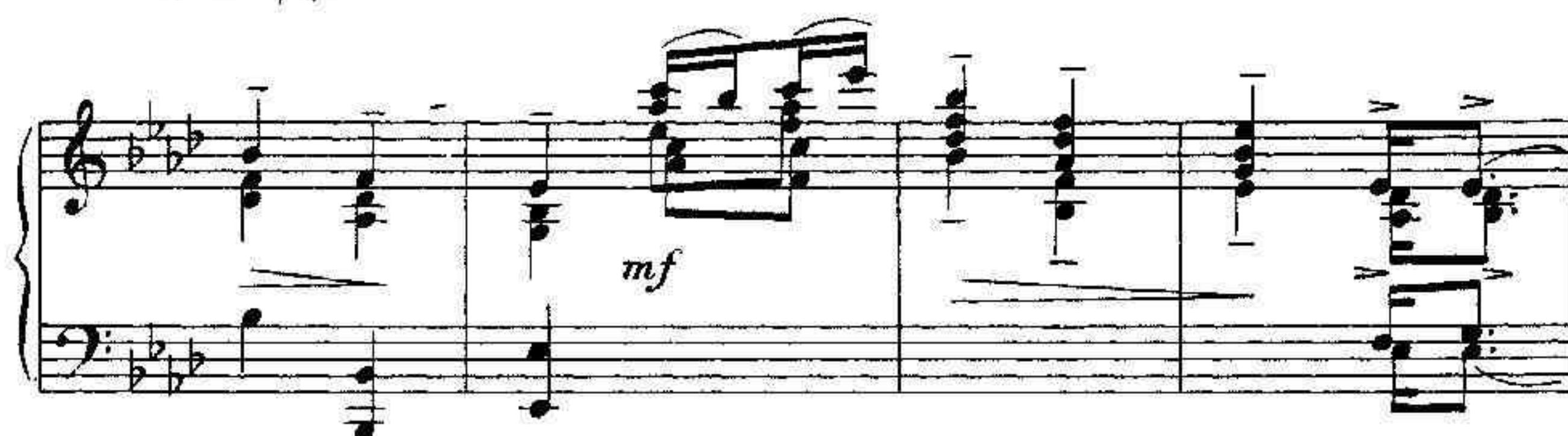
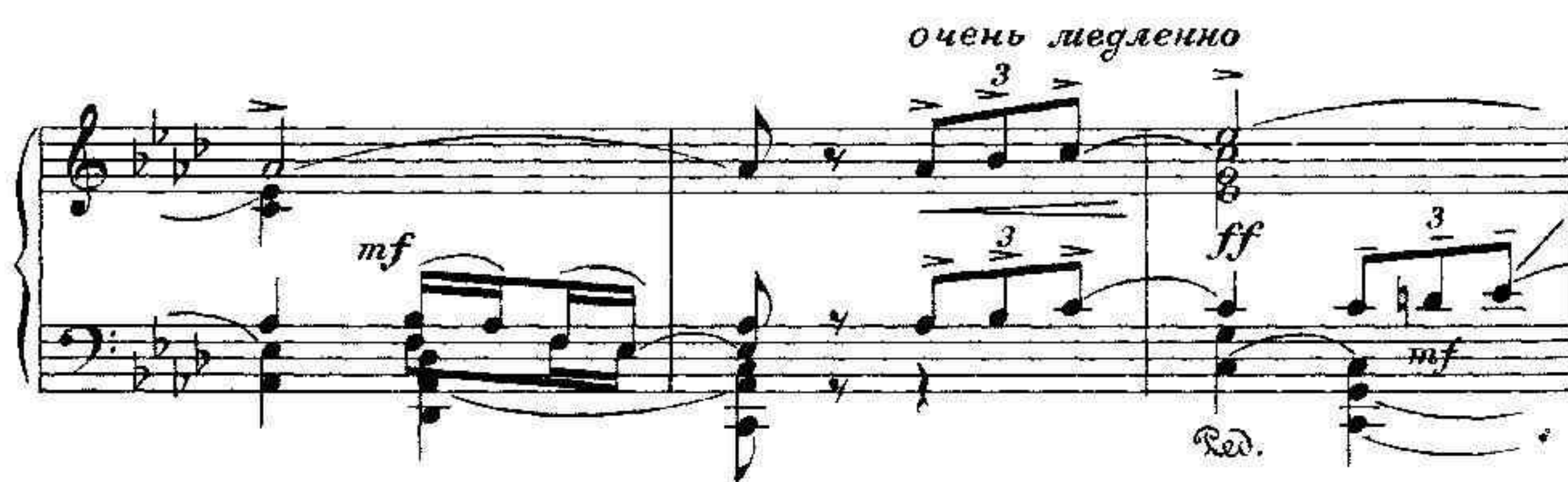
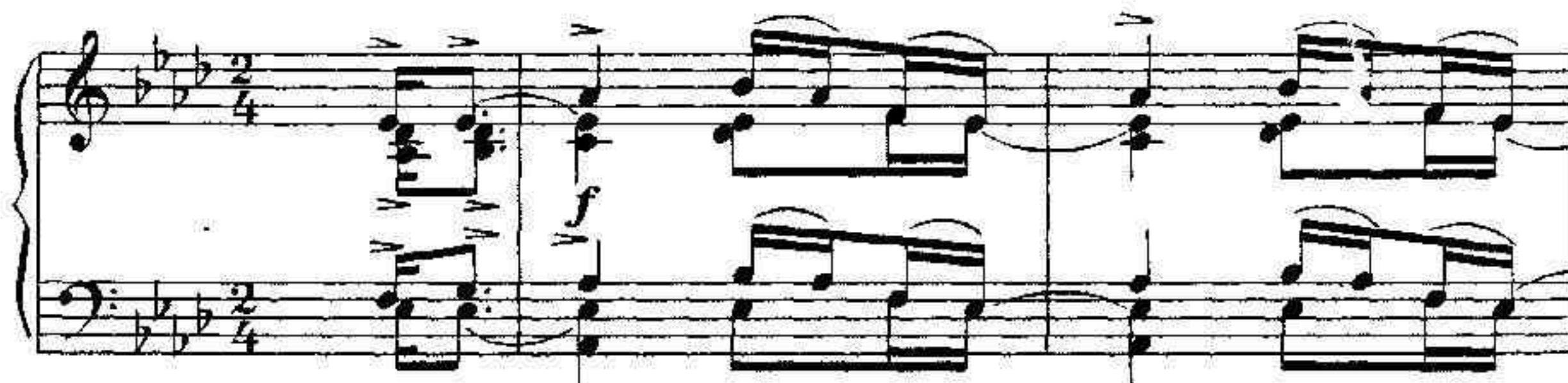
ҚАЙЫРМА 5 ҚАЙЫРМА

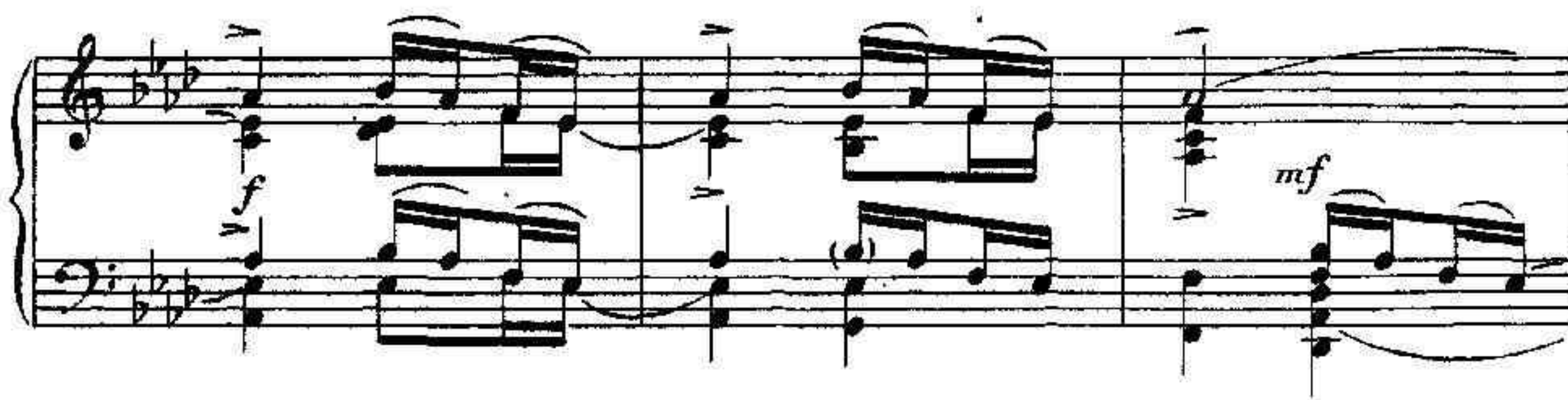
Медленно, с тоскою. ♩=96

The image displays a musical score for the piece 'The Swan' (Le Cygne) by Camille Saint-Saëns. The score is written for piano (p) and celeste (Red.). The key signature is B-flat major (two flats), and the time signature is 3/4. The piano part is marked with a forte (f) dynamic, while the celeste part is marked with a piano (p) dynamic. The score is divided into four systems, each containing a piano staff and a celeste staff. The celeste part is marked with 'Red.' and an asterisk (*). The piano part features a melodic line with a trill in the first system, a trill in the second system, and a trill in the third system. The celeste part provides a harmonic accompaniment. The score concludes with a piano (p) dynamic marking and a 'rit.' (ritardando) instruction.

БЕС ҚАРАГЕР 6 ПЯТЬ ГНЕДЫХ

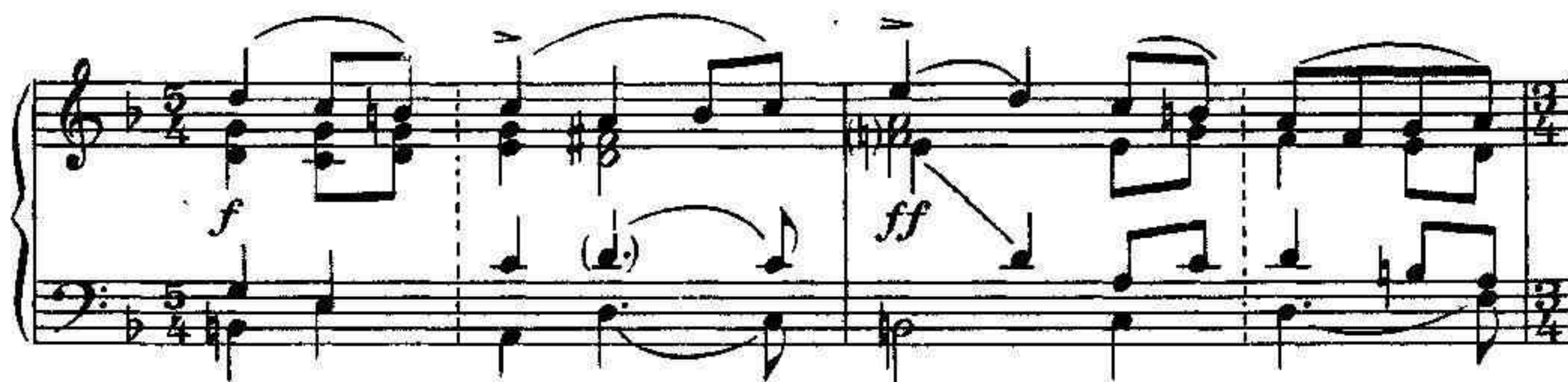
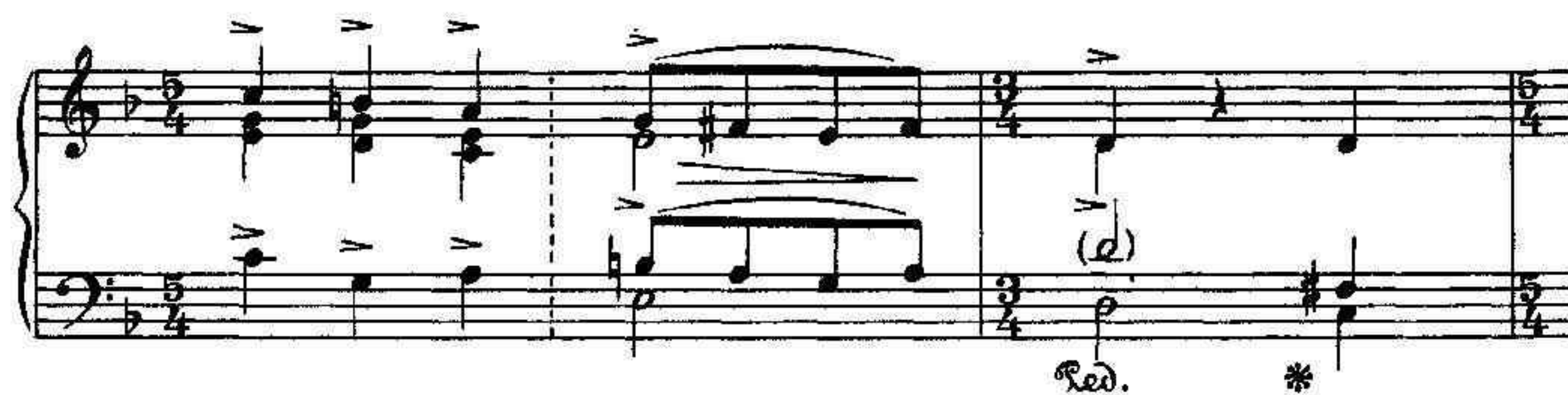
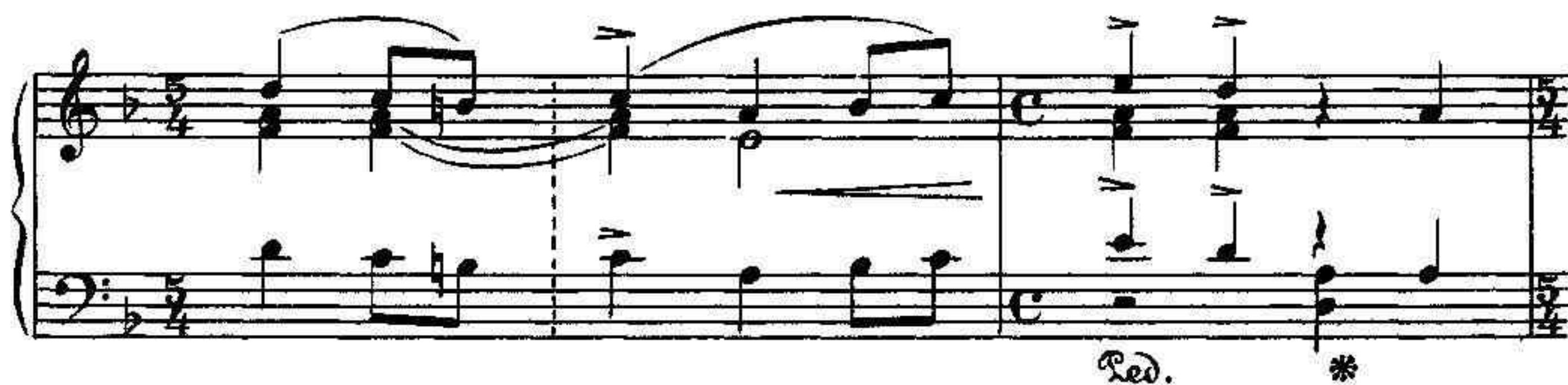
Величественно, четко. ♩ = 72

ЕДІЛ БОЙЫ 7 НА ВОЛГЕ

Довольно бодро, решительно. ♩=152

Медленнее, ритмично. ♩ = 138

First system of musical notation. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The first measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The second measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a (b) marking above the treble staff. The third measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a mf marking above the treble staff. Below the staff, there are markings: Red. * Red. *

Second system of musical notation. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The first measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The second measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a (b) marking above the treble staff. The third measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The fourth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The fifth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The sixth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. Below the staff, there are markings: Red. * Red. *

Third system of musical notation. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The first measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a f marking above the treble staff. The second measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The third measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a rit... marking above the treble staff. The fourth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The fifth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a a tempo marking above the treble staff. The sixth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a mf marking above the treble staff. Below the staff, there are markings: Red. * Red. * Red. * Red. *

Fourth system of musical notation. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is 3/4. The first measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The second measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The third measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass, with a p marking above the treble staff and a не замедляя marking above the treble staff. The fourth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The fifth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. The sixth measure contains a half note chord in the treble and a half note in the bass. Below the staff, there are markings: Red. * Red. *

ТОПАЙКӨК 8 ТОПАЙКОК

(КЛИЧКА КОНЯ)

Оживленно, изящно. ♩ = 152

pf

f

pf

f

mf

pf

Red. *

Red. *

Red. *

First system of musical notation. The right hand features a melodic line with a slur over the first two measures and a long note in the third. The left hand plays a rhythmic accompaniment. Dynamics include *p* and *Red.* with an asterisk.

Second system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur and a long note. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *p rit.*, *a tempo.*, and *pf*.

Third system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur and a long note. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *p.* and *pp.*

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur and a long note. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *f*, *p*, and *pp.*. The tempo instruction *немного медленнее, благородно.* is written above the system.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur and a long note. The left hand has a rhythmic accompaniment. Dynamics include *m.d.*, *pp*, and *Red.* with an asterisk.

ЕЛІМ-АЙ 9 О РОДИНА МОЯ!

Медленно, грустно. $\text{♩} = 52$

сильно и торжественно.

как в начале

АЙЫМ-АЙ 10 О ЛУНА МОЯ!

Решительно, отчетливо. ♩ = 168

The piano score is written for two staves (treble and bass clef) in a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Решительно, отчетливо' (Decisively, clearly) with a metronome marking of ♩ = 168. The score consists of four systems of music. The first system begins with a forte (f) dynamic, followed by a fortissimo (ff) section marked 'Red.' and an asterisk (*). The second system continues with fortissimo (ff) dynamics. The third system features a forte (f) dynamic, followed by a fortissimo (ff) section marked 'Red.' and an asterisk (*). The fourth system concludes with fortissimo (ff) dynamics, marked 'Red.' and an asterisk (*). The score includes various musical notations such as eighth notes, sixteenth notes, and rests, with some notes beamed together. The overall structure is a continuous piece of music.

Энергично.

f *f*

Ред. * Ред. *

p

ff

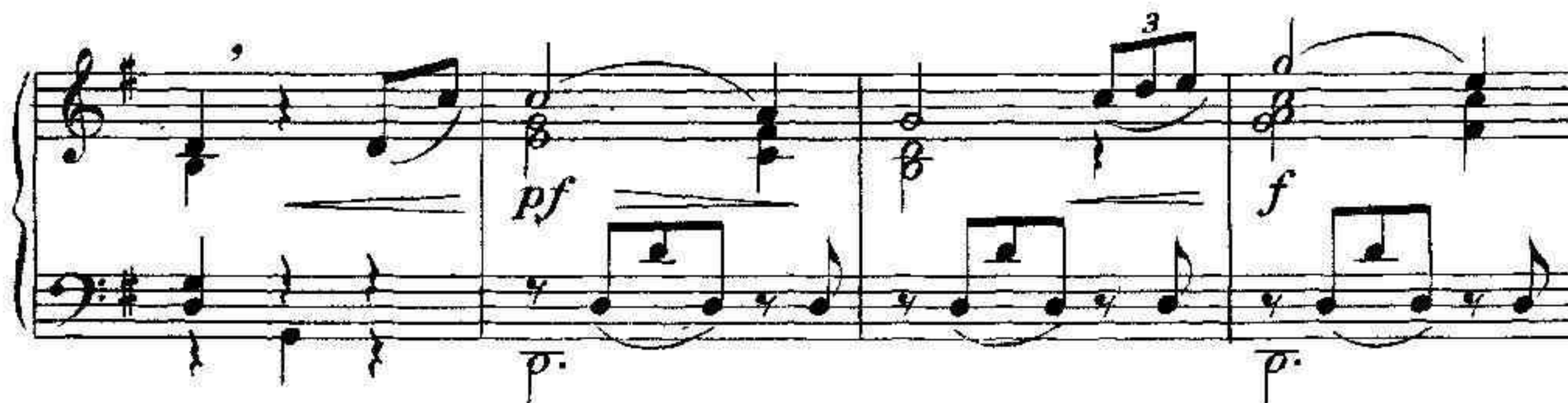
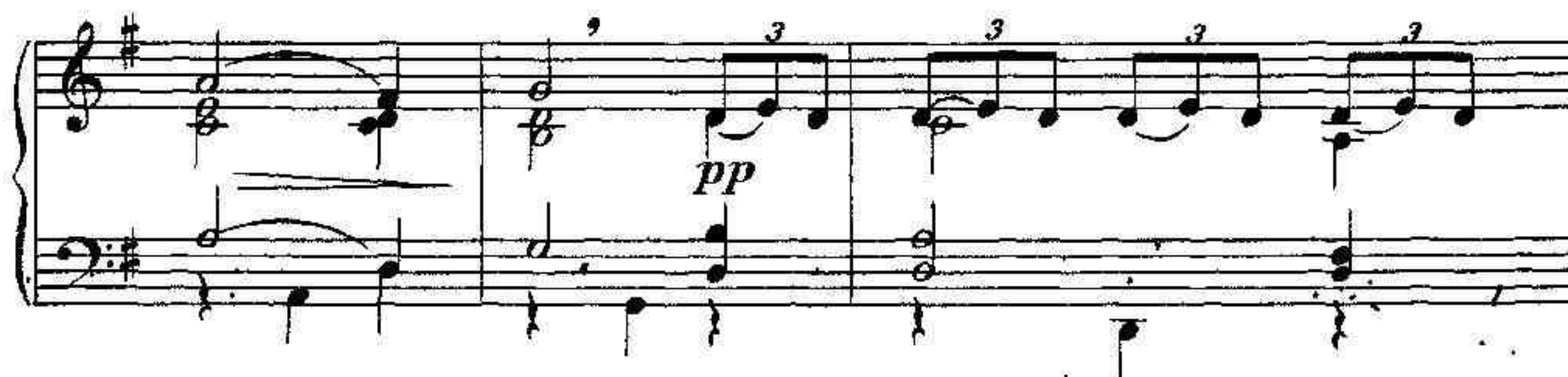
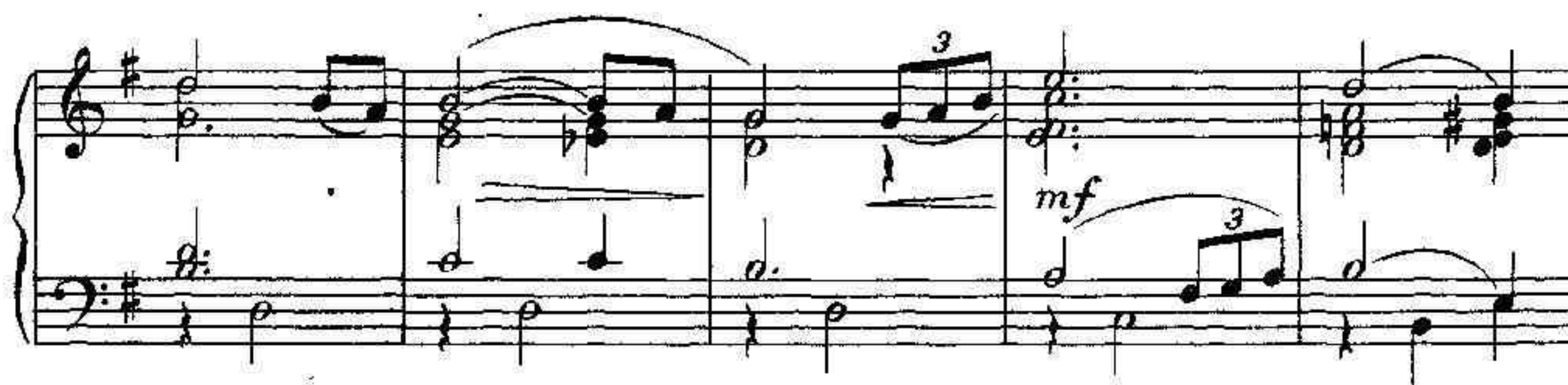
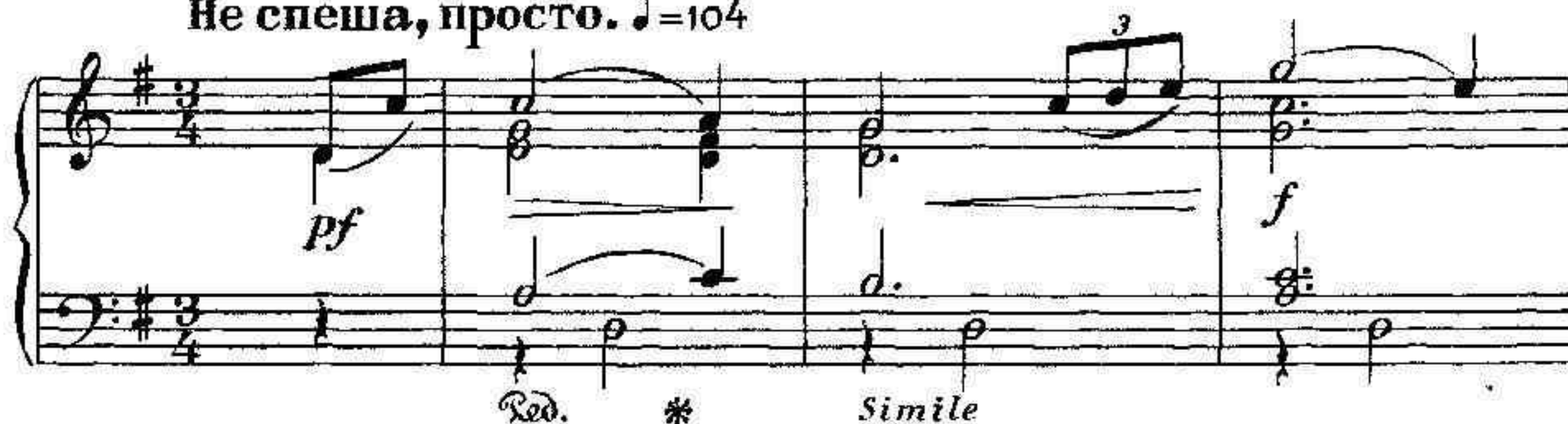
Ред. * Ред. * Ред. *

f не замедляя

Ред. * Ред. *

КЫЗЫЛ БИДАЙ 11 КРАСНАЯ ПШЕНИЦА

Не спеша, просто. ♩ = 104

First system of musical notation. Treble and bass staves. Key signature: one sharp (F#). The system includes dynamic markings *mf* and *pp*, and performance instructions *Ред.* and *sim.* with an asterisk. There are triplet markings (3) in both staves.

Second system of musical notation. Treble and bass staves. Key signature: one sharp (F#). The system includes dynamic markings *p* and *pp*, and performance instructions *Ред.* and *sim.* with an asterisk. There are triplet markings (3) in both staves.

Third system of musical notation. Treble and bass staves. Key signature: one sharp (F#). The system includes dynamic markings *p* and *pp*, and performance instructions *Ред.* and *Протяжно. ♩ = 88* with an asterisk. There are triplet markings (3) in both staves.

Fourth system of musical notation. Treble and bass staves. Key signature: one sharp (F#). The system includes dynamic markings *ff* and *Ред.* with an asterisk. There are triplet markings (3) in both staves.

Fifth system of musical notation. Treble and bass staves. Key signature: one sharp (F#). The system includes the performance instruction *Более живо. ♩ = 144* with an asterisk. There are triplet markings (3) in both staves.

Протяжно. $\text{♩} = 88$

First system of musical notation. The piano staff (top) features a triplet of eighth notes, a 'rit.' (ritardando) marking, and a 'f' (forte) dynamic. The bass staff (bottom) includes a triplet of eighth notes and a 'rit.' marking. Both staves have a '*' symbol below them.

в I темпе.

Second system of musical notation. The piano staff (top) features a 'mf' (mezzo-forte) dynamic. The bass staff (bottom) includes a '*' symbol.

Third system of musical notation. The piano staff (top) features a 'rit.' (ritardando) marking. The bass staff (bottom) includes a '*' symbol.

Протяжно.

Страстно. $\text{♩} = 144$

Fourth system of musical notation. The piano staff (top) features 'pf' (pianissimo), 'f' (forte), and 'ff' (fortissimo) dynamics. The bass staff (bottom) includes 'rit.' markings and a '*' symbol.

Fifth system of musical notation. The piano staff (top) features a 'rit.' marking. The bass staff (bottom) includes 'rit.' markings and a 'sim.' (sforzando) marking.

Протяжно.

Ред. *

Ред. *

Ред.

в I темпе.

Ред. *

Ред. *

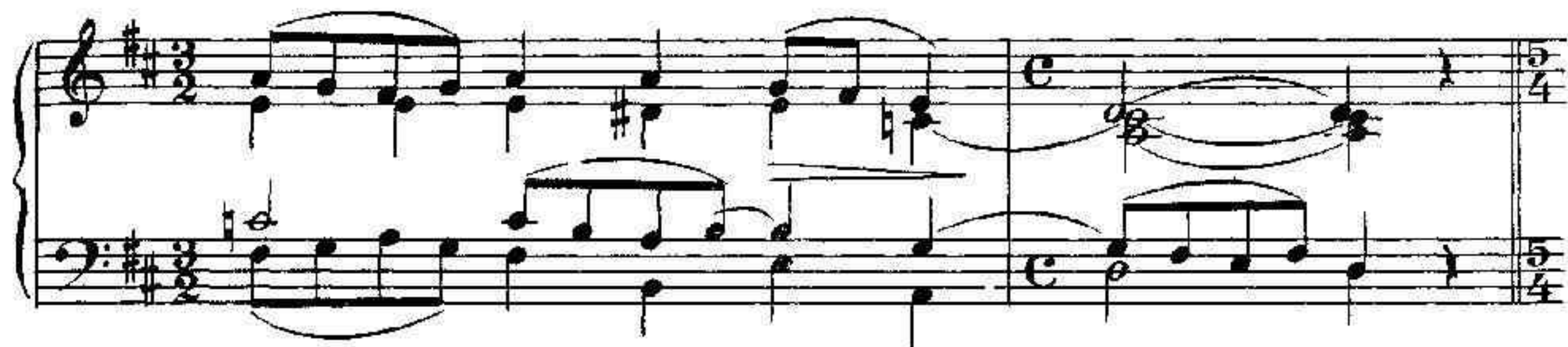
АХАУ, СЕМЕЙ 12 О СЕМИПАЛАТИНСК!

Медленно. *Более оживленно.* ♩ = 138

The musical score is written for piano in D major (two sharps) and common time (C). It consists of four systems of staves. The first system begins with a tempo marking 'Медленно.' (Ad libitum) and a dynamic of 'ff' (fortissimo). It features a triplet of eighth notes in the right hand and a single eighth note in the left hand. The second system continues the 'Более оживленно.' (Allegretto) tempo, marked 'pf' (pianissimo). The third system shows a 'p cresc.' (piano crescendo) in the left hand and 'pf' in the right hand. The fourth system returns to 'Медленно.' with 'ff' dynamics, followed by a 'Тетра II.' (Tetra II) section marked 'pf'. The score concludes with a 'Ред. *' (Ritardando) marking.

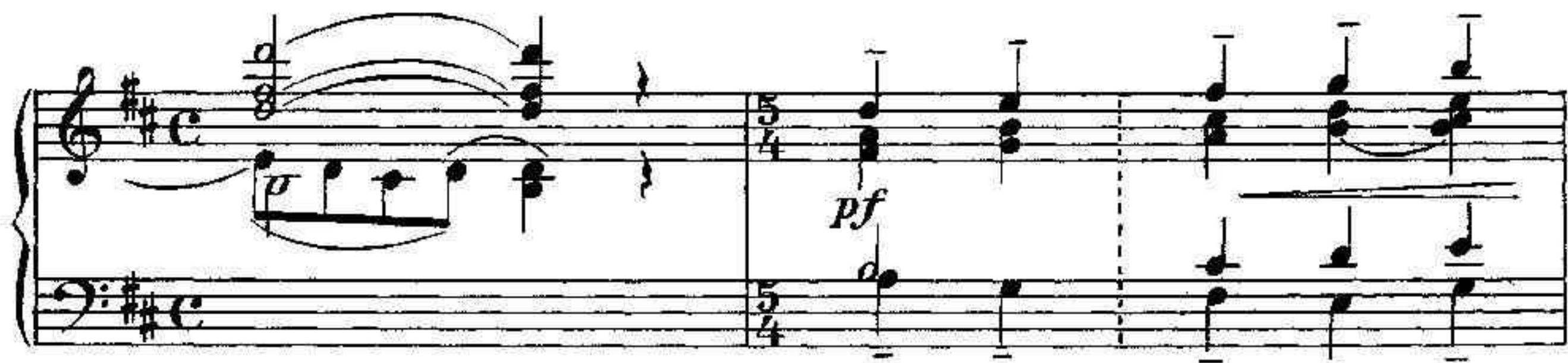
*Ред. **

*Ред. **

Более оживленно $\text{♩} = 160$

*Ред. **

*Ред. **

БУРАНБЕЛ 13 КОКЕТКА

Спокойно, смело, в ритме. ♩ = 112

The piano score is written for a grand piano in G major (one sharp) and common time (C). It consists of five systems of music, each with a treble and bass staff joined by a brace. The tempo is marked 'Спокойно, смело, в ритме. ♩ = 112'. The score includes various dynamic markings: *pf* (pianissimo), *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), *p* (piano), *cresc.* (crescendo), *decresc.* (decrescendo), *ff* (fortissimo), and *senza rit.* (without ritardando). Performance instructions include 'Ped.' (pedal) and 'решительно' (decisively). The score features a variety of musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. There are also asterisks (*) and a double asterisk (**) marking specific measures.

ГАЙНИ 14 ГАЙНИ

(ИМЯ ДЕВУШКИ)

Торжественно. (В темпе полонеза.) ♩ = 84

The musical score is written for piano and consists of four systems of music. Each system is in G major (one sharp) and 3/4 time. The tempo is marked as 'Торжественно. (В темпе полонеза.)' with a quarter note equal to 84 beats per minute. The score includes various dynamic markings: *fp* (first system), *f* (fourth system), and *m.d.* (third system). Pedal instructions ('Ped.') are placed below the bass staff at the beginning of each system. The score is marked with asterisks (*) at the end of each system, indicating repeat signs. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, often beamed together, and includes some triplet markings in the second system.

First system of a piano score. The right hand features a series of chords and eighth notes, while the left hand plays a simple bass line. A *cresc.* (crescendo) marking is present in the left hand.

Second system of the piano score. The right hand continues with chords and eighth notes. The left hand has a bass line with a *Red.* (ritardando) marking. A *m.d.* (molto deciso) marking is in the right hand. The system ends with an asterisk.

Медленно. ♩ = 76

Third system of the piano score. The right hand has chords, with dynamics *f*, *ff*, and *p*. The left hand has a bass line with a *Red.* marking. The system ends with an asterisk.

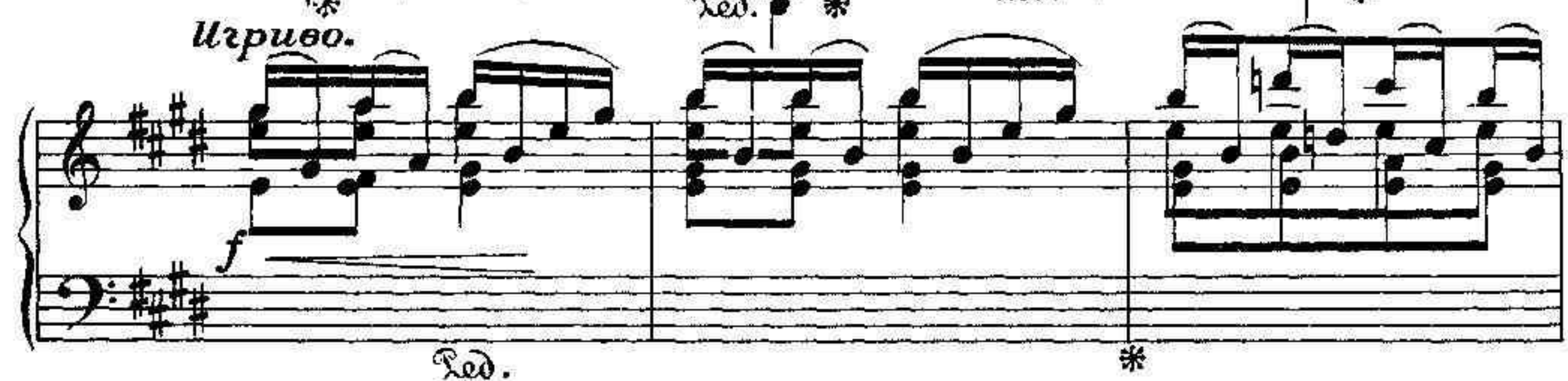
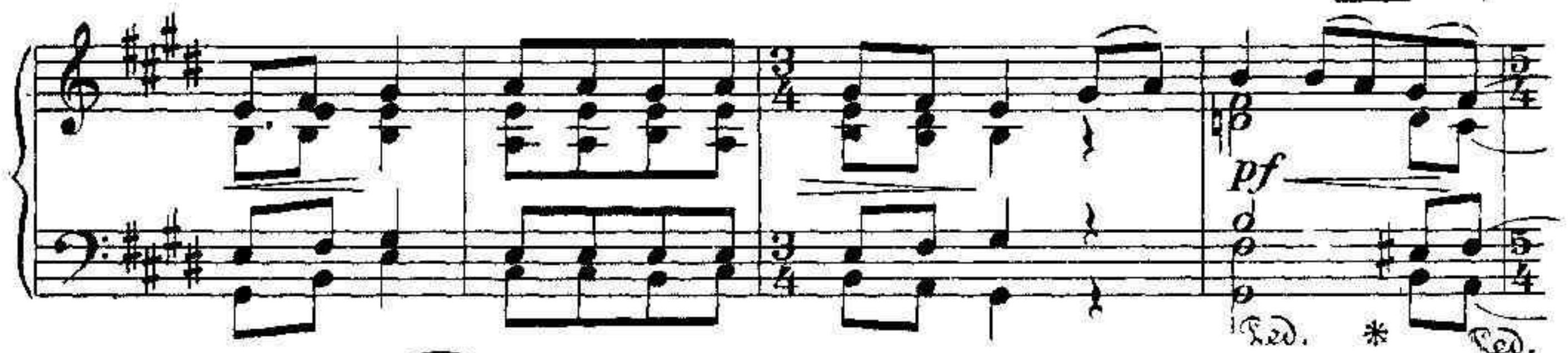
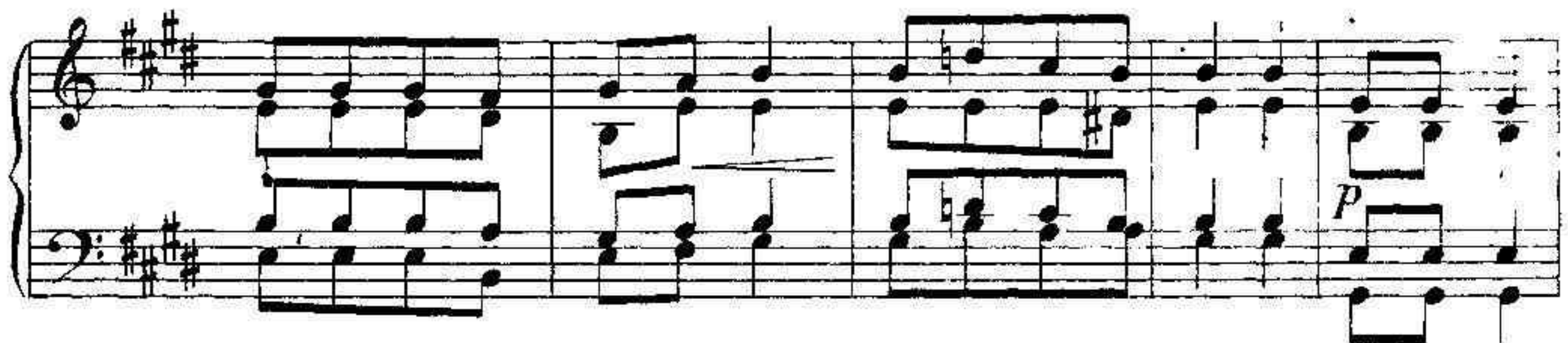
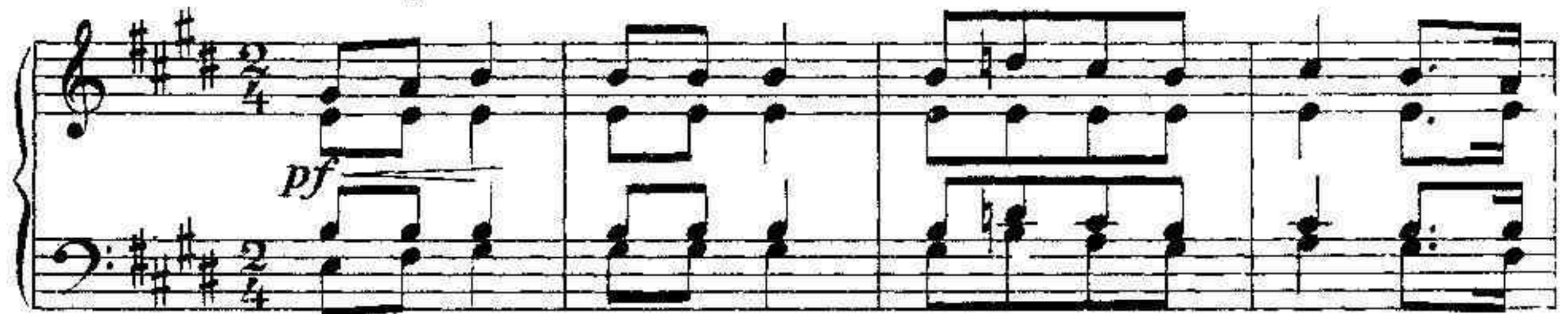
Темпо I.

Fourth system of the piano score. The right hand has chords and eighth notes, with a *cresc.* marking. The left hand has a bass line with a *Red.* marking. The system ends with an asterisk.

Fifth system of the piano score. The right hand has chords and eighth notes, with dynamics *f* and *mf*. The left hand has a bass line with a *Red.* marking. The system ends with an asterisk.

КӨК МАЙСА 15 ЗЕЛЕННЫЕ ЛУГА

Не спеша, просто. ♩=126

This page contains six systems of musical notation for piano. The key signature is A major (three sharps). The notation includes treble and bass staves with various musical symbols such as notes, rests, and dynamic markings.

The first system features a tempo marking of *And.* followed by asterisks. The second system includes a *tr* marking and a tempo change to *And.* followed by asterisks. The third system has a tempo marking of *And.* followed by asterisks, and a section marked *Торжественная* (Torchestvennaya). The fourth system includes dynamic markings *f* and *ff*, and a tempo marking of *And.* followed by asterisks. The fifth system includes dynamic markings *f* and *ff*, and a tempo marking of *And.* followed by asterisks. The sixth system includes dynamic markings *f* and *ff*, and a tempo marking of *And.* followed by asterisks.

Алие Уразбаевой.

ӘЛДИ БӨПЕМ 16 КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Умеренно, грустно. ♩ = 48

The musical score is written for piano and consists of 16 measures. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 2/4. The tempo and mood are indicated as 'Умеренно, грустно' (Moderately, sadly) with a quarter note equal to 48 beats per minute (♩ = 48). The score is divided into four systems of four measures each. The first system begins with a piano (p) dynamic in the bass and a pianissimo (pp) dynamic in the treble. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system introduces a piano fortissimo (pf) legato texture in the bass and a pianissimo (pp) dynamic in the treble. The fourth system features a crescendo (cresc.) leading to a mezzo-forte (m.f.) dynamic in the bass, followed by a piano fortissimo (pf) dynamic in the bass and a pianissimo (pp) dynamic in the treble. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

The musical score consists of six systems of staves. The first system includes a treble and bass staff with a *mp* dynamic and a *m.s.* marking. The second system features a *pf* dynamic and a *m.s.* marking. The third system has a *pp* dynamic and the Russian instruction "3 выделяя мелодию" (3 highlighting the melody). The fourth system includes a *p* dynamic. The fifth system is marked *Lento*. The sixth system includes a *f* dynamic, a *rit.* marking, and dynamics of *pp*, *mp*, and *ppp*. The piece concludes with a *pp* dynamic and a *Red.* marking.

Клавдии Алексеевне Борисовой.
КАРҒАМ-АУ 17 0 МИЛАЯ!

Медленно и задумчиво. ♩ = 63

Tихо и нежно

tenuto sempre

Red. * Red. * Red. * Red. *

A musical score for the song "The Rose Tree". The score is written for voice and piano. The voice part is in the upper staff, and the piano accompaniment is in the lower staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. The piano part features a steady eighth-note bass line in the left hand and a more complex melody in the right hand, including a triplet. The lyrics "The Rose Tree" are written below the piano part, with asterisks marking the beginning of each line of music.

Musical score for "The Rose Tree" in G major, 2/4 time. The score is for voice and piano. The voice part is in treble clef, and the piano accompaniment is in bass clef. The key signature has one sharp (F#). The tempo is marked "Allegretto". The score consists of 12 measures. The first measure is a whole note chord (G4, B4, D5). The second measure is a half note chord (G4, B4, D5). The third measure is a half note chord (G4, B4, D5). The fourth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The fifth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The sixth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The seventh measure is a half note chord (G4, B4, D5). The eighth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The ninth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The tenth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The eleventh measure is a half note chord (G4, B4, D5). The twelfth measure is a half note chord (G4, B4, D5). The score is marked with "Red." and "espr." (espressivo).

The musical score for "The Rose Tree" is presented in two systems. The first system contains the first two measures of the piece. The second system contains the next two measures, which include a repeat sign and a first ending marked with an asterisk. The score is written for a piano with a treble and bass staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 4/4. Dynamics include *pp* (pianissimo) and *p* (piano). The first ending is marked with an asterisk and the word "Red." (Repeat). The second system also includes a repeat sign and a first ending marked with an asterisk.

pp *3* *Более живо*
Red. * *Red.* * *Red.* * *3*
f *allargando* (*шурпе*) *m.s.*
Red. * *Red.* *
rit. *m.s. m.d.* *mf a tempo* *p*
Red. * *Red.* *
mp dolciss. *pp* *3* *pf* *pp* *3* *Затихая*
Red. *8* *3* *Red.* *3* *3* *3*
Red. *3* *3* *3* *3* *3* *Медленно*
ppp *Red.* * *Red.* *

Канышу Сатпаеву.

АККУМ 18 АККУМ

(НАЗВАНИЕ МЕСТНОСТИ)

Медленно, задумчиво, с большой выдержкой. $\text{♩} = 76$
с чувством

The first system of musical notation consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 3/4. The music begins with a forte (ff) dynamic and features a series of chords and single notes, some with accents. A fermata is placed over the final measure of the system. Below the staff, there are markings: 'Ред.' under the first measure and an asterisk (*) under the final measure.

The second system of musical notation continues the piece. It features a mezzo-forte (mf) dynamic and includes a 'decresc.' (decrescendo) marking. The system concludes with a fermata. Below the staff, there are markings: 'Ред.' followed by an asterisk (*) under the first measure, and 'Ред.' followed by an asterisk (*) under the final measure.

The third system of musical notation continues the piece. It features a mezzo-forte (mf) dynamic and includes a piano (p) dynamic marking. The system concludes with a fermata. Below the staff, there are markings: 'Ред.' followed by an asterisk (*) under the first measure, and 'Ред.' followed by an asterisk (*) under the final measure.

The fourth system of musical notation continues the piece. It features a forte (f) dynamic and includes a mezzo-forte (mf) dynamic marking. The system concludes with a fermata. Below the staff, there are markings: 'Ред.' followed by an asterisk (*) under the first measure, and 'Ред.' followed by an asterisk (*) under the final measure.

Григорию Павловичу Любимову.

САЙРАСА 19 ЛЕЙСЯ ПЕСНЯ

В темпе медленного вальса. ♩ = 116

The musical score is written for piano and consists of four systems of music. Each system is in 3/4 time and features a key signature of one flat (B-flat major). The tempo is marked as 'В темпе медленного вальса' (In the tempo of a slow waltz) with a quarter note equal to 116 beats per minute. The dynamics range from mezzo-forte (mf) to piano (p). The score includes various musical notations such as notes, rests, and slurs, indicating a waltz-like character.

First system of a musical score. It consists of two staves. The upper staff has a treble clef and a key signature of one flat. The lower staff has a bass clef and the same key signature. The music features a mix of eighth and sixteenth notes, with some measures containing rests. A *rit.....* marking is present in the upper staff towards the end of the system.

Second system of the musical score. It consists of two staves. Above the first staff is the instruction *Плавно и выдержанно.*. Below the first staff is the instruction *pp с чувством и воодушевлением*. Below the second staff is the instruction *Pf*. The music continues with various note values and rests. There are *Red.* and *** markings below the first staff.

Third system of the musical score. It consists of two staves. The music includes various note values and rests. There are *Red.* and *** markings below the first staff. Dynamic markings *p*, *m.d.*, *m.s.*, and *mf* are present.

Fourth system of the musical score. It consists of two staves. The music includes various note values and rests. There are *Red.* and *** markings below the first staff. A dynamic marking *f* is present.

Fifth system of the musical score. It consists of two staves. The music includes various note values and rests. There are *Red.* and *** markings below the first staff. Dynamic markings *mf*, *p*, and *pp* are present. The instruction *не замедляя* is written above the second staff. The system ends with a double bar line and a *8.....* marking below the second staff.

ТАЛОВ 20 ТАЛОВСКИЙ

(НАЗВАНИЕ МЕСТНОСТИ)

Медленно и певуче, с большим чувством. ♩ = 66

pf *f*

mf *cresc.* *p*

выразит., затухая

ВЕЛИЧЕСТВЕННО

p cresc. f ff

Ред. * Ред. * Ред. *

СПОКОЙНО

decresc. p cresc.

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

pp mp

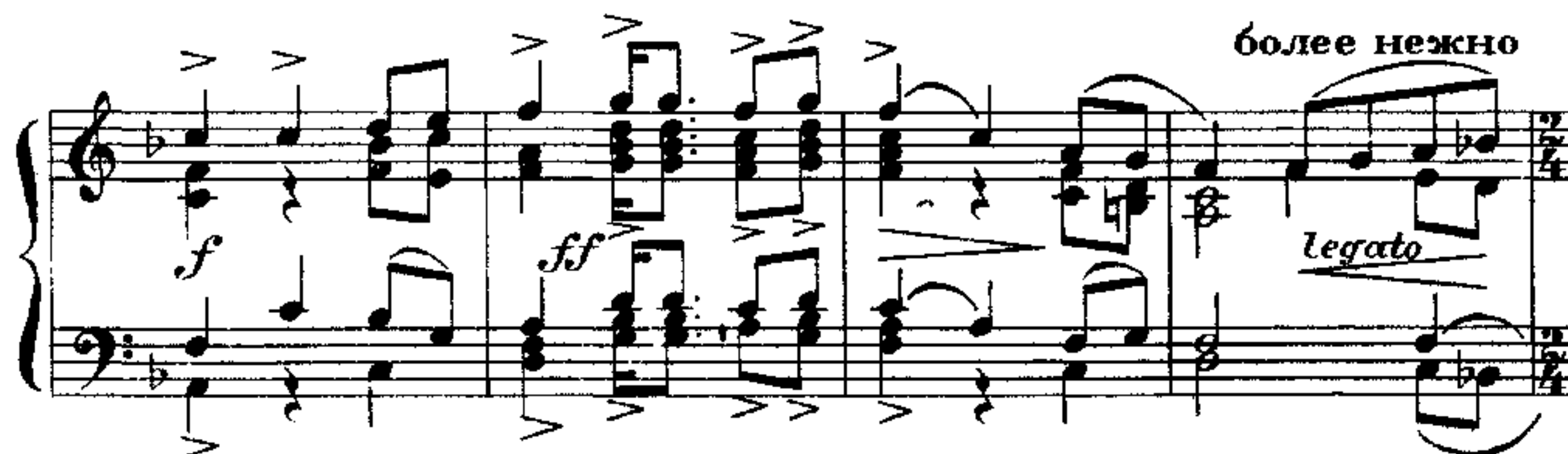
Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

pf выразительно *исчезая* *ppp*

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

АРҒЫН ӘНІ 21 ПЕСНЯ РОДА АРҒЫН

Умеренно, смело и ритмично. $\text{♩} = 152$

First system of musical notation. Treble and bass staves. Treble clef, key signature of one flat (B-flat), 2/4 time signature. The piece begins with a piano (*pf*) dynamic. The melody in the treble staff features eighth and sixteenth notes, with some beamed sixteenth notes. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. The system concludes with a fermata over a whole note chord in the treble and a half note in the bass, marked with a repeat sign (*).

Second system of musical notation. Treble and bass staves. The melody continues with eighth and sixteenth notes. The bass staff has a steady accompaniment. The system ends with a fermata over a whole note chord in the treble and a half note in the bass, marked with a repeat sign (*).

Third system of musical notation. Treble and bass staves. The melody features triplet eighth notes, marked with a '3' and an accent (>). The bass staff has a simple accompaniment. Dynamics include *m.s.* (mezzo-soprano), *pf* (piano), and *mf* (mezzo-forte). The system concludes with a fermata over a whole note chord in the treble and a half note in the bass, marked with a repeat sign (*).

Fourth system of musical notation. Treble and bass staves. The melody continues with triplet eighth notes. The bass staff has a simple accompaniment. The system concludes with a fermata over a whole note chord in the treble and a half note in the bass, marked with a repeat sign (*).

First system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff contains several triplet eighth notes and a triplet quarter note. Bass staff contains a triplet eighth note and a triplet quarter note. The system concludes with a fermata over a triplet quarter note in the treble and a triplet eighth note in the bass. Below the staves, the word "Ped." is written, followed by an asterisk.

Ped. *

Second system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff contains a triplet eighth note, a triplet quarter note, and a half note. Bass staff contains a triplet eighth note and a triplet quarter note. The system concludes with a fermata over a half note in the treble and a triplet quarter note in the bass. Below the staves, the word "Ped." is written, followed by an asterisk.

Ped. *

Third system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff contains a series of eighth notes with accents, followed by a half note. Bass staff contains a series of eighth notes with accents, followed by a half note. The system concludes with a fermata over a half note in the treble and a half note in the bass. Below the staves, the word "Ped." is written, followed by an asterisk.

торжествуя

ff

mf

legato

Ped. *

Fourth system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff contains a series of eighth notes with accents, followed by a half note. Bass staff contains a series of eighth notes with accents, followed by a half note. The system concludes with a fermata over a half note in the treble and a half note in the bass. Below the staves, the word "Ped." is written, followed by an asterisk.

более свободно

f

pf

Ped. *

First system of musical notation, piano score. The right hand features a melodic line with slurs and a trill. The left hand provides harmonic support with chords and moving lines.

* *Ред.* *
замедляя до конца

Second system of musical notation, piano score. The right hand continues the melodic development. The left hand features a prominent trill in the right hand and a melodic line in the left hand. A *cresc.* marking is present.

cresc.

Third system of musical notation, piano score. The right hand features a complex rhythmic pattern with many beamed notes. The left hand has a melodic line. A *ff* marking is present.

ff
отчетливо

Fourth system of musical notation, piano score. The right hand continues the complex rhythmic pattern. The left hand has a melodic line. A *ff* marking is present. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

ff *m.d.*

Памяти Рашибека Макатова.

БӨПЕЛЕК 22 БӨПЕЛЕК

(иля девушки)

Широко и свободно. ♩ = 96

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

более спокойно

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

величественно

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

First system of a musical score in 3/4 time, key of D major. The right hand features a melodic line with a fermata and a crescendo leading to a fortissimo (ff) section. The left hand provides a harmonic accompaniment. Pedal points are indicated below the staff.

ff шире -

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

Second system of the musical score. It begins with the tempo marking *α tempo* and the instruction *более спокойно* (more calmly). The music continues with a fortissimo (f) section. Pedal points are indicated below the staff.

α tempo более спокойно

f

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

Third system of the musical score. The right hand has a melodic line with a mezzo-forte (mf) section. The left hand continues with a harmonic accompaniment. Pedal points are indicated below the staff.

mf

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *p* * Ped. *p* * Ped. *

Fourth system of the musical score. It includes the instruction *шире* (wider) and dynamic markings *decresc.*, *p*, *cresc. molto*, *f*, and *ff*. The music concludes with a fortissimo (ff) section. Pedal points are indicated below the staff.

шире

decresc. *p* *cresc. molto* *f* *ff*

Ped. *p* * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

ҚҰРЫШҚАН 23 КРУШҚАН

(ИМЯ)

Страстно и отчаянно. ♩ = 96

The musical score is written for piano and consists of four systems of staves. Each system has a treble and a bass staff. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 4/4. The tempo is marked as ♩ = 96. The score includes various dynamic markings: *pf* (pianissimo), *f* (forte), *mf* (mezzo-forte), *p* (piano), and *cresc.* (crescendo). There are also articulation marks such as accents (>) and slurs. Performance instructions include *Ped.* (pedal) and asterisks (*). The music features complex rhythmic patterns, including triplets and sixteenth notes, and a dramatic build-up towards the end of the piece.

Алле Уразбаевой

ЖАЙЫК 24 РЕКА УРАЛ

Медленно, певуче и нежно. ♩=58

pp связно, выдерживая звуки
con pedale

dim. *pp* *mp* *pf* шире,

Еще более медленно, печально.
p *pp* изящно
как-бы удаляясь

rit. *mp* *tento* *pppp*
Замирая.

Ред. *

ЖАЙМА КӨҢҮР 25 ПЕРЕЛИВАЮЩИЙСЯ

Не торопясь, важно и строго. $\text{♩} = 63$

p e legato *pf*

The musical score is written for piano in 9/8 time. It consists of three systems of staves. The first system begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo and mood are indicated as 'Не торопясь, важно и строго. ♩ = 63'. The first staff of the first system has a dynamic marking of *p e legato*, and the second staff has a dynamic marking of *pf*. The score features a variety of musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and slurs. There are also markings for 'Red.' (likely a recording or editing mark) and asterisks (*) at the end of the first and second systems. The third system continues the piece with similar notation and markings.

First system of musical notation. The treble staff features a melodic line with a *cresc.* marking. The bass staff has a steady eighth-note accompaniment. Performance markings include *Red.* and *pp sub.* with asterisks indicating specific points.

Second system of musical notation. The treble staff includes a *poco sostenuto* marking. The bass staff continues the accompaniment. Performance markings include *Red.* and *rit..* with asterisks.

Широко, величаво и возвышенно. ♩ = 58

Third system of musical notation. The treble staff features a *ff* marking. The bass staff has a more active accompaniment. Performance markings include *cresc.*, *f*, *Red.*, and asterisks.

Fourth system of musical notation. The treble staff includes a *mf* marking. The bass staff continues the accompaniment. Performance markings include *Red.*, *mf*, and asterisks.

The musical score consists of four systems of staves. The first system shows a piano introduction with a *Red.* marking and a star symbol. The second system includes the instruction *cresc. e accelerando* and a tempo marking of $\text{♩} = 96$. The third system features a *fff* dynamic marking and a *Sim.* instruction. The fourth system includes a *rit.* marking and a *mf* dynamic marking. The score concludes with a *Red.* marking and a star symbol.

Red. *

cresc. e accelerando

Red.

Пронзительно, жестко. $\text{♩} = 96$

fff

Red. * *Sim.*

rit.

mf

Red. *

Памяти Раилбека Макатова.

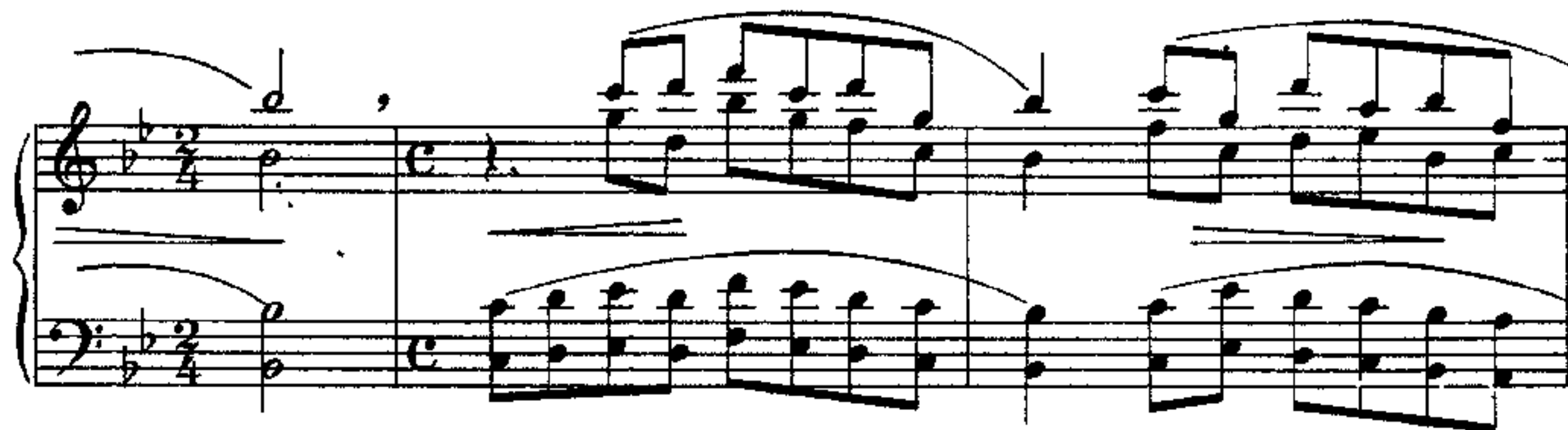
ГҮЛДЕР-АЙ 26 О ЦВЕТЫ!

Умеренно, печально. ♩ = 76

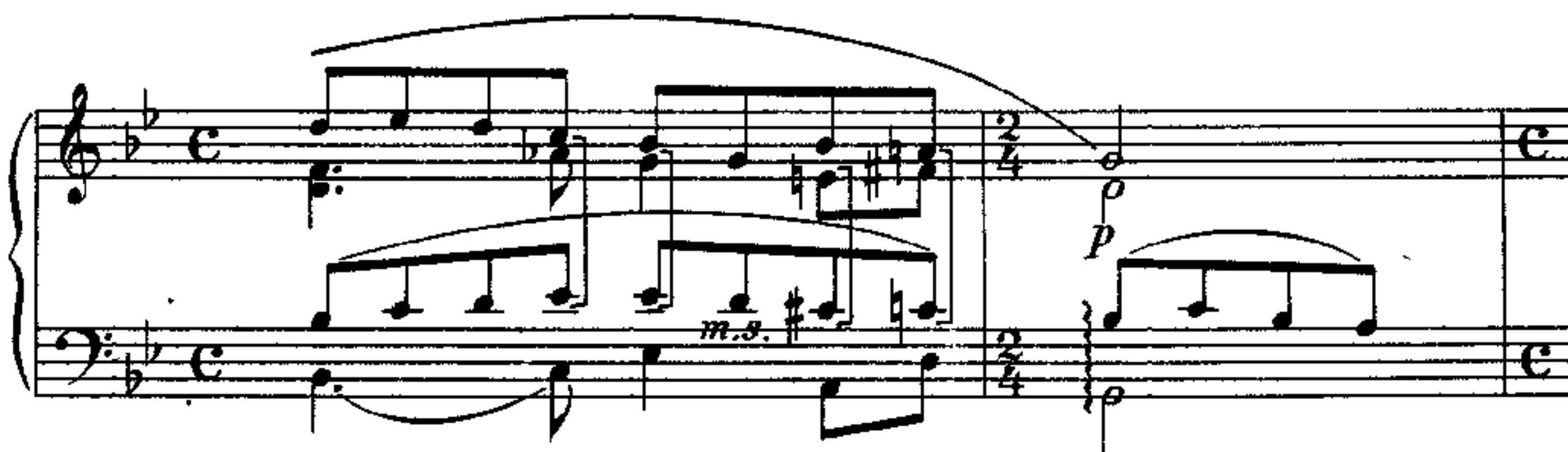
pp *tr* *legato e tenuto* *pf*

Выделяя мелодию в басу

p *pf* (b) (b)

Нелюбого живее.

First system of musical notation. The treble and bass staves are in common time (C). The key signature has one flat (B-flat). The first measure is marked *pf*. The second measure is marked *cresc.*. The third measure is marked *f*. The system ends with a double bar line.

Second system of musical notation. The treble and bass staves are in common time (C). The key signature has one flat (B-flat). The system ends with a double bar line.

Third system of musical notation. The treble and bass staves are in common time (C). The key signature has one flat (B-flat). The first measure is marked *pp*. The second measure is marked *rit. molto*. The third measure is marked *Медленно.*. The system ends with a double bar line.

Fourth system of musical notation. The treble and bass staves are in common time (C). The key signature has one flat (B-flat). The first measure is marked *p*. The second measure is marked *rit.*. The third measure is marked *pp*. The fourth measure is marked *pf*. The system ends with a double bar line.

АЙДА, БЫЛ- 27 СКАЧИ, МОЙ -ПЫЛЫМ ИНОХОДЕЦ!

Умеренно скоро, очень ровно и ритмично. ♩=92

p Однообразно, отрывисто в аккомпанементе

pf

cresc.

f leggiero (легко)

p

pf

p

Более смело, не меняя темпа.

f
Red. * *simile*

Тихо, ясно.

p

Таинственно.

pp

pp

Как прежде, легко, как-бы шопотом.

pp *т.* *s.* *т.* *s.* *simile*
Red. *sim.*

Бурно, но не меняя темпа.

[illegible]

The musical score for 'The Song of the Lark' is presented in two systems. The first system consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melodic line with various ornaments, including grace notes and slurs. The lower staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment. The second system continues the piece, featuring a key signature change to one sharp (F#) and a time signature change to 3/4. The notation includes dynamic markings such as 'dim.' and 'mf', and a tempo marking 'Allegretto'. The score is written in a style typical of early 20th-century musical publications.

The first system of the musical score for 'The Song of the Lark' consists of two staves. The upper staff is in treble clef and contains a melody of eighth and sixteenth notes, with a dynamic marking of *p* (piano) at the beginning. The lower staff is in bass clef and contains a bass line of eighth and sixteenth notes. The system concludes with a double bar line.

ГУРЬЕВ 28 ГУРЬЕВ

(ГОРОД)

Умеренно, строго. ♩=66

sempre legatissimo
p *m.d.* *pf*

dim. *p* *Более медленно. pf*

dim. e rit. *pp* *Red.* *

АТТАРЫ 29 АТТАРЫ

(НАЗВАНИЕ МЕСТНОСТИ)

Умеренно, но не слишком. ♩ = 52

The musical score is written for piano in 2/4 time, with a tempo of 52 beats per minute. It consists of four systems of staves. The first system begins with a *pp* (pianissimo) dynamic and includes the lyrics "очень живо, меланхолично" (very lively, melancholic). The score features a variety of musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings such as *pp*, *p*, *pf* (pianoforte), and *p*. Pedal markings ("Ped.") and asterisks (*) are used throughout to indicate specific performance techniques. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is 2/4.

как в начале

First system of musical notation. It consists of a grand staff with two staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 2/4. The first staff begins with a treble clef and a key signature change to one flat (B-flat). The second staff begins with a bass clef and a key signature change to one flat (B-flat). The first staff contains a series of chords and single notes, with a *pf* dynamic marking. The second staff contains a series of chords and single notes, with a *rit.* marking. The system concludes with a *lento* marking and a *α tempo* marking. Below the staves, there are two *Ped.* markings separated by an asterisk, and another asterisk at the end of the system.

Second system of musical notation. It consists of a grand staff with two staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 2/4. The first staff begins with a treble clef and a key signature change to one flat (B-flat). The second staff begins with a bass clef and a key signature change to one flat (B-flat). The first staff contains a series of chords and single notes, with a *f* dynamic marking. The second staff contains a series of chords and single notes, with a *p* dynamic marking. The system concludes with a *p* dynamic marking.

Third system of musical notation. It consists of a grand staff with two staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 2/4. The first staff begins with a treble clef and a key signature change to one flat (B-flat). The second staff begins with a bass clef and a key signature change to one flat (B-flat). The first staff contains a series of chords and single notes, with a *sfz* dynamic marking. The second staff contains a series of chords and single notes, with a *m.s.* marking. The system concludes with a *ff* dynamic marking. Below the staves, there are four *Ped.* markings separated by asterisks, and another asterisk at the end of the system.

Fourth system of musical notation. It consists of a grand staff with two staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The time signature is 2/4. The first staff begins with a treble clef and a key signature change to one flat (B-flat). The second staff begins with a bass clef and a key signature change to one flat (B-flat). The first staff contains a series of chords and single notes, with a *p* dynamic marking. The second staff contains a series of chords and single notes, with a *p* dynamic marking. The system concludes with a *p* dynamic marking.

замедляя

темп I

First system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *mf* dynamic marking. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains a bass line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *mf* dynamic marking. The system ends with a *mf* dynamic marking and a *lento* tempo marking. A dashed line with the number 8 is positioned below the system.

Second system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *pp* dynamic marking. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains a bass line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *pp* dynamic marking. The system ends with a *pp* dynamic marking and a *lento* tempo marking. A dashed line with the number 8 is positioned below the system.

Third system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *pp* dynamic marking. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains a bass line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *pp* dynamic marking. The system ends with a *pp* dynamic marking and a *lento* tempo marking. A dashed line with the number 8 is positioned below the system.

Fourth system of musical notation. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 3/4 time signature. It contains a melodic line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *pp* dynamic marking. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains a bass line with a slur over the first three measures, followed by a measure with a *pp* dynamic marking. The system ends with a *pp* dynamic marking and a *lento* tempo marking. A dashed line with the number 8 is positioned below the system.

АҚТАМАҚ 30 АҚТАМАҚ

(ИМЯ ДЕВУШКИ)

Умеренно, просто и наивно. ♩ = 63

First system of musical notation. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 2/4. The tempo/mood is 'Умеренно, просто и наивно. ♩ = 63'. The dynamics are *pf* and *legato*. The system ends with a fermata and a repeat sign.

Немного медленнее

Second system of musical notation. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 2/4. The tempo/mood is 'Немного медленнее'. The dynamics are *p*, *cresc.*, and *f*. The system ends with a fermata and a repeat sign.

Темп I

Third system of musical notation. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 2/4. The tempo/mood is 'Темп I'. The dynamics are *decresc.*, *p*, and *pp*. The system ends with a fermata and a repeat sign.

Fourth system of musical notation. The key signature is one sharp (F#). The time signature is 2/4. The dynamics are *Pf*, *p*, and *sfz*. The system ends with a fermata and a repeat sign.

Саре Есовой.

СУЛУШАШ 31 СУЛУШАШ

(ИМЯ ДЕВУШКИ)

Медленно, с глубоким чувством. ♩=42

pf tenuto sempre

dolciss. cresc. f p

pf cresc. ff

piu mosso

f mf

piu mosso

p m.s. mp p pp ppp

ppp

АХ, ДАРИГА-АЙ 32 О СЧАСТЬЕ!

Умеренно, с игривостью. ♩ = 88

The image displays a piano score for a piece titled "Ах, Дарига-ай 32 О счастье!". The score is written for piano (pf) and is in 2/4 time, with a key signature of two sharps (F# and C#). The tempo is marked "Умеренно, с игривостью" (Moderately, with playfulness) and the metronome marking is ♩ = 88. The score consists of four systems of music, each with a treble and bass staff. The first system begins with a piano (p) dynamic marking. The second system includes a piano (p) dynamic marking. The third system includes a piano (p) dynamic marking. The fourth system begins with a forte (f) dynamic marking. The score features various musical notations, including eighth and sixteenth notes, rests, and dynamic markings. There are also some markings that appear to be "Ped." and asterisks (*) below the bass staff in several measures.

First system of musical notation. The key signature has two sharps (F# and C#). The system is divided into three measures. The first measure is marked *m.s.* (moderato). The second measure is marked *ff* (fortissimo). The third measure is marked *p subito* (piano subito). The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

m.s. *ff* *p subito*

Ред. *

Second system of musical notation. The key signature has two sharps. The system is divided into three measures. The first measure is marked *f* (forte). The second measure is marked *ЖИВО* (vivace). The third measure is marked *f* (forte). The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

f ЖИВО *f*

Ред. *

Third system of musical notation. The key signature has two sharps. The system is divided into three measures. The first measure is marked *mf* (mezzo-forte). The second measure is marked *cresc.* (crescendo). The third measure is marked *mf* (mezzo-forte). The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

mf *cresc.* *mf*

Fourth system of musical notation. The key signature has two sharps. The system is divided into three measures. The first measure is marked *ff* (fortissimo). The second measure is marked *сухо* (secco). The third measure is marked *fff* (fortississimo). The notation includes various rhythmic values and dynamic markings.

ff *сухо* *fff*

выделяя мелодию

Ред. * Ред. * Ред. * Ред. * Ред. *

ДУДІЛІМ-АЙ 33 О МОЙ СКАКУН!

Мягко и мечтательно. ♩ = 76

The musical score is written for piano in a key with four flats (B-flat major or D-flat minor) and a 3/4 time signature. It consists of five systems of staves. The first system includes the instruction *p sempre legato*. The second system continues the melody. The third system includes the markings *pf*, *poco rit.*, and *p a tempo*. The fourth system includes the marking *pf* and the instruction *немногого шире*. The fifth system includes the instruction *протяжно* and various dynamic markings including *pf*, *p*, and *pp*. The score concludes with a double bar line and a final chord marked with an asterisk.

САРЫ АРКА 34 САРЫ АРКА

(СТЕПЬ)

Медленно и задумчиво. ♩ = 69

pp выделяя мелодию

pf

p

sf

p

a tempo

cresc. u. pe

f

First system of a musical score in G major (one sharp). The right hand features a melodic line with slurs and a trill. The left hand plays a rhythmic accompaniment. Dynamics include *p* (piano). The system concludes with a fermata over a whole note chord.

Second system of the musical score. The tempo/mood instruction "спокойно и выдержанно" (calm and steady) is written above the staff. Dynamics include *pf* (pianissimo) and *cresc.* (crescendo). The system ends with a fermata.

Third system of the musical score. The tempo/mood instruction "тяжело" (heavy) is written above the staff. Dynamics include *p* (piano). The system concludes with a fermata.

Fourth system of the musical score. The tempo/mood instruction "шире" (wider) is written above the staff. Dynamics include *pf* (pianissimo) and *cresc.* (crescendo). The system ends with a fermata.

Fifth system of the musical score. The tempo instruction "a tempo" is written above the staff. The mood instruction "топотающе" (stomping) is written above the staff. Dynamics include *f* (forte), *p* (piano), *pp* (pianissimo), and *mp* (mezzo-piano). The system concludes with a fermata.

певуче, с нежностью

pf *p*

Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед.

pf

Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед.

несколько менее

постепенно затихая до конца

rit. *pf* *p*

Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед.

медленно

rit. *p* *pp* *ppp*

Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед. * Лед.

ХАРИДАЙ-АУ 35 ХАРИДАЙ-АУ

Не спеша. ♩ = 88

pp однообразно

ped.

*

ped.

*

mf

pf

ped.

*

ped.

*

ped.

*

ped.

*

ped.

*

rit....

m.d.

ped.

*

$\text{♩} = \text{♩}$ Несколько менее, просто, с большой нежностью.

pf *p*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

Vivo. $\text{♩} = 120$
о живоленно.

p *m.s.*

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

m.s. cresc. *m.s.* *f* *dim. et rit...*

Ped. *

Tempo I.

pf

Ped. * Ped. * Ped. *

p

Ped. * Ped. * Ped. * Ped. *

First system of musical notation, measures 1-4. The music is in treble and bass staves, featuring arpeggiated chords and flowing sixteenth-note passages. A slur covers measures 1-4.

Second system of musical notation, measures 5-8. The music continues with arpeggiated figures. Measure 5 is marked *f*. Measure 6 has a *ce* marking. Measure 7 has a *m.s.* marking. Measure 8 has a *m.s.* marking. Below the staff, the word *Red.* is written under measures 5, 6, 7, and 8, with an asterisk between each.

Third system of musical notation, measures 9-12. The music continues with arpeggiated figures. Measure 9 is marked *mf*. Below the staff, the word *Red.* is written under measures 9, 10, 11, and 12, with an asterisk between each.

Fourth system of musical notation, measures 13-16. The music continues with arpeggiated figures. Measure 13 is marked *rit.* and *dim....*. Measure 14 is marked *dim....*. Below the staff, the word *Red.* is written under measures 13, 14, 15, and 16, with an asterisk between each.

Fifth system of musical notation, measures 17-20. The music continues with arpeggiated figures. Measure 17 is marked *Poco meno.* and *f*. Measure 18 is marked *m.s.*. Measure 19 is marked *m.s.*. Measure 20 is marked *mf*. Below the staff, the word *Red.* is written under measures 17, 18, 19, and 20, with an asterisk between each.

First system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features triplet eighth notes and sixteenth notes. Bass staff has a single eighth note. Dynamics: *m.s.*, *m.s.*, *f*. Performance markings: *Red. ** under the first and third measures.

Second system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features triplet eighth notes. Bass staff has eighth notes. Dynamics: *mf*, *m.s.*, *f*. Performance markings: *Red. ** under the first, second, and fourth measures. Tempo marking: *Vivo. ♩ = 120* above the fourth measure.

Third system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features eighth notes and sixteenth notes. Bass staff has eighth notes. Dynamics: *m.s.*, *cresc....*, *m.s.*, *m.s.*, *ff*, *m.d.*. Performance markings: *Red. ** under the first, second, third, fourth, and fifth measures. Text: *brillante блестяще* below the final measure.

Fourth system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff features eighth notes. Bass staff has eighth notes. Dynamics: *m.s.*. Performance markings: *Red. ** under the first, second, third, fourth, and fifth measures. Text: *smile* above the second measure.

Fifth system of musical notation. Treble and bass staves. Treble staff has a whole note. Bass staff has a whole note. Dynamics: *mf*, *f*, *ff*. Performance markings: *Red. ** under the first, second, and third measures. Text: *He cneua.* above the second measure.

АЙНАМКӨЗ 36 ЯСНООКАЯ

Соч. Мухита Мералиева.

Широко и грустно, с большим чувством. ♩=69

The first system of musical notation is for a piano piece. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has one flat (B-flat). The time signature is common time (C). The tempo/mood instruction is 'Широко и грустно, с большим чувством. ♩=69'. The first measure of the treble staff is marked *pf* and *tenuto*. The bass staff has a *Red.* marking under the first measure, followed by an asterisk, then *Red.*, an asterisk, *Red.*, an asterisk, and finally a *Red.* marking under a long note in the fourth measure, followed by an asterisk.

The second system of musical notation continues the piece. The treble staff has a *f* marking in the first measure. The bass staff has a *Red.* marking under the first measure, followed by an asterisk, *Red.*, an asterisk, *Red.*, an asterisk, and the word *Simile*. The system ends with a *m.s.* marking above the final measure of the treble staff.

The third system of musical notation continues the piece. The treble staff has a *pf* marking in the first measure. The bass staff has a *dim....* marking in the third measure. The system ends with a *dim....* marking in the fourth measure.

m.s.
pp
poco rit. *a tempo*
pf

p
cresc. e poco rit.
Red. * *Red.* * *Sim.*

Medленнее, с нежностью. ♩ = 54
pf dolcis.
Red. * *Red.* * *Sim.*

p *cresc.*

с благородной страстью. ♩ = ♩.
f
Red. * *Red.* *

First system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords, with a slur over the first three. The bass clef staff contains a melodic line with fingerings (2, 1, 3, 5, 2, 1, 4, 2, 1, 3, 1, 2, 5, 2, 1, 5) and a slur over the first group. A 'Red.' marking is below the first measure of the bass staff. A final 'Red.' marking is at the end of the system.

Second system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords, with a slur over the first three. The bass clef staff contains a melodic line with a slur over the first group. A 'mf' marking is below the first measure of the bass staff. A 'Red.' marking is below the first measure of the bass staff. A final 'Red.' marking is at the end of the system.

Third system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords, with a slur over the first three. The bass clef staff contains a melodic line with a slur over the first group. A 'f' marking is below the first measure of the bass staff. A 'Red.' marking is below the first measure of the bass staff. A final 'Red.' marking is at the end of the system.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords, with a slur over the first three. The bass clef staff contains a melodic line with a slur over the first group. A 'Red.' marking is below the first measure of the bass staff. A final 'Red.' marking is at the end of the system.

Red. * Red. *

cresc. Red. 8-

Piu calmo. (более спокойно.)
ff mf m.s. m.s. f Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

dim. Red. * Red. *

p *cresc.* *frit.* 3

* Red. * Red * Red. * Red. *

Red.
Poco allegro. ♩ = 112.

ff

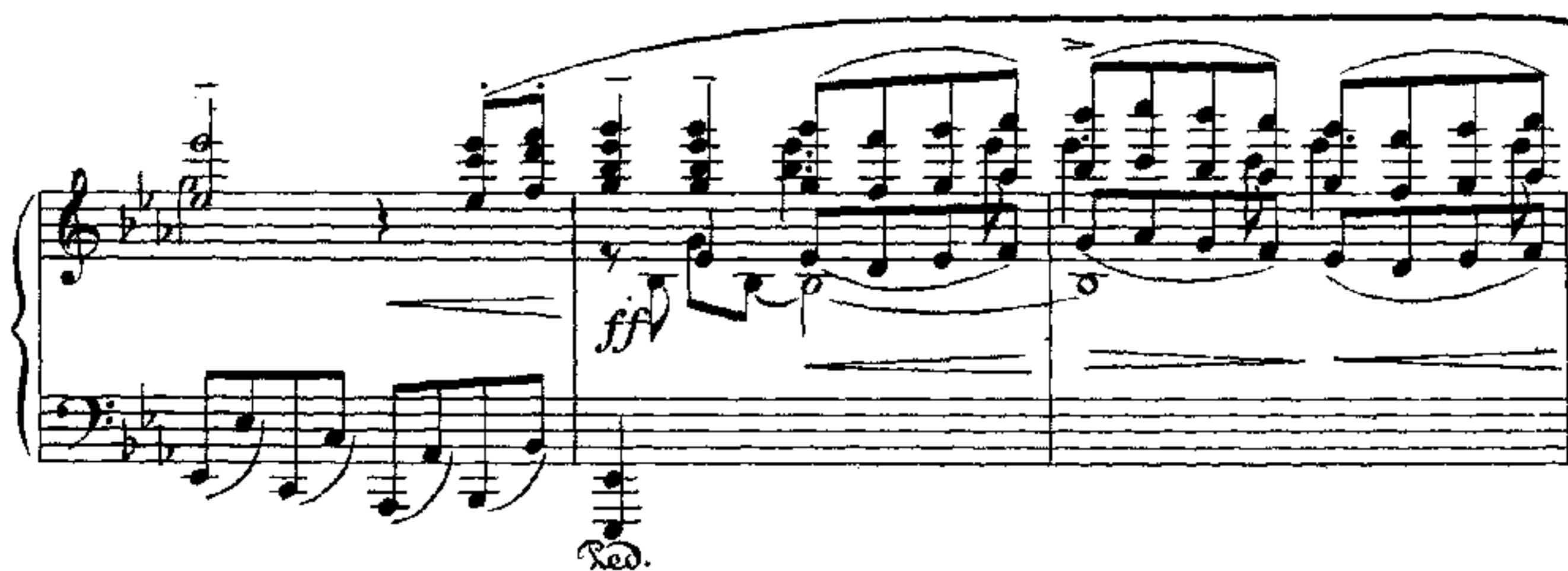
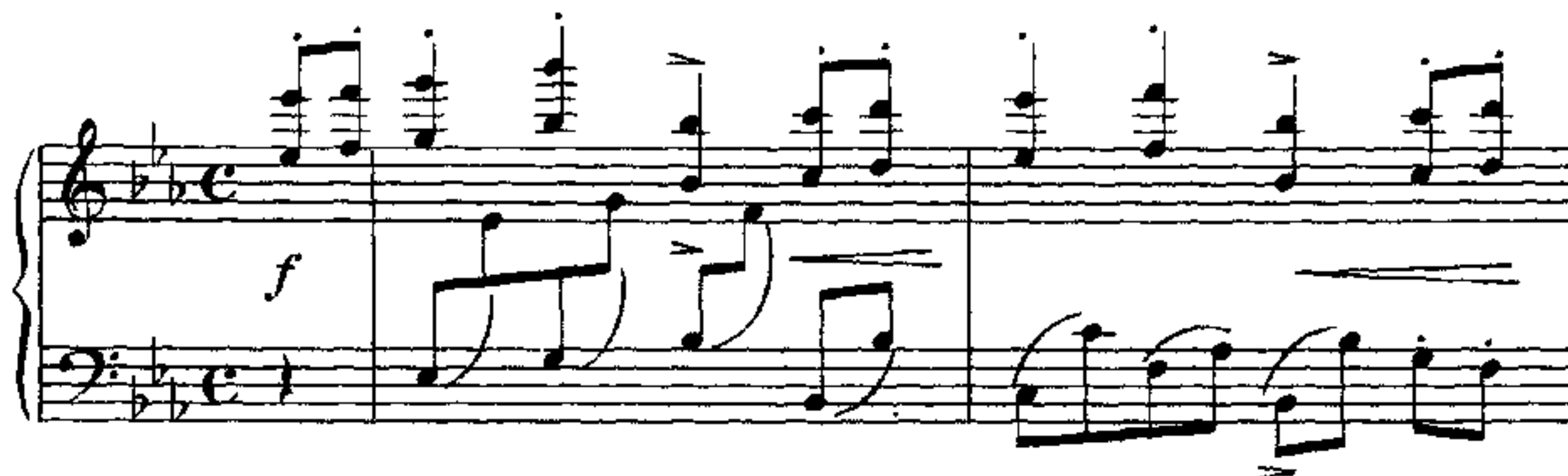
veloce (летко)

dim. *Maestoso.* *ff*

Red. * *Red.* *

Ләйлім 37 Милая

Не спеша, легко и живо. ♩ = 92

First system of musical notation. The treble clef staff begins with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a common time signature (C). It features a melodic line with eighth and sixteenth notes, some beamed together. The bass clef staff provides a harmonic accompaniment with eighth notes. A dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) is placed above the bass staff. The system concludes with a double bar line.

Шаловливо.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line with eighth notes and rests. The bass clef staff features a more active accompaniment with eighth notes and some beaming. A dynamic marking of *f* (forte) is placed above the bass staff. The system concludes with a double bar line.

Third system of musical notation. The treble clef staff shows a melodic line with eighth notes and some beaming. The bass clef staff has a rhythmic accompaniment with eighth notes. A dynamic marking of *mf* is placed above the bass staff. The system concludes with a double bar line.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff features a melodic line with eighth notes and some beaming. The bass clef staff has a rhythmic accompaniment with eighth notes. A dynamic marking of *mf* is placed above the bass staff. The system concludes with a double bar line.

Торжественно, с жаром.

Вѣре Николаевне Малиновской.

КАКЕН 38 КАКЕН

(ИМЯ)

Медленно и легко. ♩=80

p

Red. *Red.*

m.f.

Red. *

Red.

pf *cresc.* *f*

Red. *Red.*

First system of musical notation. The treble clef staff contains a series of chords and moving lines, with a *m.s.* marking above the final measure. The bass clef staff features a steady eighth-note accompaniment. Dynamic markings include *pp* and *Red.* with an asterisk.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues with chords and moving lines, marked with *m.s.* above the first and third measures. The bass clef staff maintains the eighth-note accompaniment. Dynamic markings include *Red.*

Third system of musical notation. The treble clef staff begins with a *m.d.* marking. The tempo instruction *Более живо.* is written above the staff. The treble clef staff has a *pf* marking. The bass clef staff continues with the eighth-note accompaniment. Dynamic markings include *Red.*

Fourth system of musical notation. The treble clef staff features a *Широко.* marking above the final measure. The bass clef staff continues with the eighth-note accompaniment. Dynamic markings include *p* and *Red.*

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melody with a forte (*f*) dynamic. The bass clef staff contains a bass line with a *Red.* (Reduction) marking. The system concludes with a *Red.* marking.

Second system of musical notation. The treble clef staff features a *tenuto* marking. The bass clef staff includes a *più mosso* marking and a *p* (piano) dynamic. The system concludes with a *Red.* marking and an asterisk (*).

Third system of musical notation. The treble clef staff includes a *pp* (pianissimo) dynamic. The bass clef staff includes a *rall. e morendo (затихая)* marking. The system concludes with a *Red.* marking and an asterisk (*).

Fourth system of musical notation. The treble clef staff includes a *Lento* marking. The bass clef staff includes a *ppp* (pianississimo) dynamic and a *mp* (mezzo-piano) dynamic. The system concludes with a *Red.* marking and an asterisk (*).

АЛМАШ 39 АЛМАШ

(ИМЯ)

Умеренно, в характере серенады. ♩ = 66

The musical score is written for piano in 3/8 time, featuring a key signature of two sharps (F# and C#). It consists of four systems of staves. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and includes a repeat sign with first and second endings marked 'Ред.' and an asterisk (*). The second system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and a piano (*p*) dynamic marking. The third system includes a forte (*f*) dynamic marking. The fourth system concludes with the instruction 'с чувством' (with feeling) written above the notes. The score is characterized by flowing sixteenth-note passages in the right hand and a steady bass line in the left hand.

First system of musical notation. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures. The bass staff contains a harmonic line. Dynamic markings include *m.d.* (mezzo-dolce) and *m.s.* (mezzo-sostenuto). The system concludes with a *mf* (mezzo-forte) dynamic and a *Red.* (ritardando) instruction.

Second system of musical notation. The treble staff continues the melodic line. The bass staff continues the harmonic line. The system concludes with a *p* (piano) dynamic and a *Red.* (ritardando) instruction.

Third system of musical notation. The treble staff continues the melodic line. The bass staff continues the harmonic line. The system concludes with a *pp* (pianissimo) dynamic and a *Red.* (ritardando) instruction.

Fourth system of musical notation. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures. The bass staff contains a harmonic line. Dynamic markings include *rit.* (ritardando) and *mp* (mezzo-piano). The system concludes with a *Red.* (ritardando) instruction.

Fifth system of musical notation. The treble staff contains a melodic line with a slur over the first two measures. The bass staff contains a harmonic line. Dynamic markings include *mf* (mezzo-forte) and *p* (piano). The system concludes with a *Red.* (ritardando) instruction.

Алибию Джангильдину.

ТӨСКЕЙ 40 ТӨСКЕЙ

(ИМЯ)

Не спеша, в характере марша. ♩=80

p в ритме, *Р* легко

pp

Ред. * *Ред.* *

First system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and a triplet of eighth notes. The bass staff contains a series of chords. A dynamic marking *pf* is present. Below the bass staff, the text "лед." and an asterisk are written.

Second system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and a triplet of eighth notes. The bass staff contains a series of chords. A dynamic marking *pf* is present.

Third system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and a triplet of eighth notes. The bass staff contains a series of chords. A dynamic marking *p* is present. Below the bass staff, the text "лед." and an asterisk are written.

Fourth system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and a triplet of eighth notes. The bass staff contains a series of chords. A dynamic marking *pp* is present. Below the bass staff, the text "лед." and an asterisk are written.

КАРАКОЗ 41 ЧЕРНООКАЯ

Умеренно, повествовательно. ♩=84

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring three systems of staves. The first system begins with a *pf* (pianissimo) dynamic marking. The second system includes a *f* (forte) dynamic marking and a *rit.* (ritardando) instruction. The third system starts with *a tempo* and includes a *pf* marking. The score is characterized by flowing sixteenth-note passages in the right hand and steady eighth-note accompaniment in the left hand. Pedal points are indicated by 'Ped.' and asterisks. Trills are marked with a '3' over the notes.

замедляя, величаво ♩ = 76

ff

Ped. *

Ped. *

Ped. *

немного подвижнее ♩ = 88

шутливо и легко

m.d.

ff

mf

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

Ped. *

темп I, но решительнее

f

rit.

f

Ped. *

ТЕПЕНКОК 42 ТЕПЕНКОК

(КЛИЧКА КОНЯ)

Умеренно скоро, ровно и легко. ♩=78

P *legko*

fp

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

Ped. * *Ped.* * *Ped.* *

First system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and eighth notes. The bass staff contains a series of eighth notes. The system is marked with *Red.* and asterisks.

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Second system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and eighth notes. The bass staff contains a series of eighth notes. The system is marked with *Red.* and asterisks.

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Third system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and eighth notes. The bass staff contains a series of eighth notes. The system is marked with *Red.* and asterisks. A *p* dynamic marking is present in the treble staff.

Red. * *Red.* * *Red.* * *Sim.*

Fourth system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and eighth notes. The bass staff contains a series of eighth notes. The system is marked with *pp* and *Red.*. The text *Come prima. Как в начале.* is written above the system.

pp *Red.* *

Fifth system of musical notation. The treble staff contains a series of chords and eighth notes. The bass staff contains a series of eighth notes. The system is marked with *Red.* and asterisks.

Red. * *Red.* * *Red.* *

This page of musical notation is for a piano piece, likely in the key of D major or A minor, given the presence of F# and C# notes. The notation is organized into several systems, each consisting of a grand staff (treble and bass clefs) and a single bass staff. The piece begins with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The first system includes a *Red.* (Reduction) marking and a series of asterisks. The second system features a forte-piano (*fp*) dynamic and includes fingerings (1, 2, 3, 4, 5) and *Red.* markings. The third system includes a *Red.* marking and a *cresc.* (crescendo) marking. The fourth system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The fifth system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The sixth system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The seventh system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The eighth system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The ninth system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The tenth system includes a *Red.* marking and a *cresc.* marking. The piece concludes with a forte (*f*) dynamic and a *Red.* marking.

First system of a musical score. The right hand (treble clef) features a series of chords and a melodic line with a slur. The left hand (bass clef) plays a steady eighth-note accompaniment. The word "Red." is written below the first and third measures, with an asterisk (*) between them.

Second system of the musical score. The right hand has a melodic line with a slur and a dynamic marking of *mp* (mezzo-piano). The left hand continues with eighth-note accompaniment. The word "Red." appears below the first and third measures, with an asterisk (*) between them.

ossia.
Accelerando.

Third system of the musical score, starting with the instruction "ossia. Accelerando." and a dynamic marking of *fp* (fortissimo). The right hand features a complex melodic line with fingerings (1, 5, 3, 2, 1, 5, 3, 2, 3, 2) and a slur. The left hand has a melodic line with a slur and fingerings (1, 5, 3, 2, 1, 5, 3, 2). The word "Red." is written below the first and third measures, with an asterisk (*) between them.

Как в начале.

mf

Red. * Red. * Red. * Red. * Red. *

Red. * Red. *

Сохраняя прежний темп.

p

Red. * Red. * Red. * Red. *

Poco a poco agitato.

Ртациственно.

Red. * Red. * Red. * Red. *

cresc.

f

Red. *

cresc.

f

Red. *

cresc. sempre

Red. *

cresc. sempre

Red. *

Red. * *Red.* * *Red.* * *Red.* *

Темпо I. Величественно.

ff

Red. *

Red. * *Red.* * *Red.* *

ossia.

marcato la melodia
выделяя мелодию

marcato la melodia

Red. * Red. * Red. *

Red. * Red. * Red. *

Poco meno.

Poco meno.

mf

Poco meno.

mf

Red. * Red. * Red. *

Red. * Red. * Red. *

First system of musical notation, measures 1-4. The system consists of four staves. The first and third staves are treble clef, and the second and fourth staves are bass clef. Measures 1-2 contain chords and triplets in the bass. Measure 3 has a triplet in the bass and a single note in the treble. Measure 4 has a triplet in the bass and a single note in the treble. The text "Red." appears below the first and third staves in measures 1 and 3, and "Sim." appears below the second and fourth staves in measures 1 and 3. An asterisk (*) is placed between measures 2 and 3.

Second system of musical notation, measures 5-8. The system consists of four staves. Measures 5-6 contain chords and triplets in the bass. Measure 7 has a triplet in the bass and a single note in the treble. Measure 8 has a triplet in the bass and a single note in the treble. The text "Red." appears below the first and third staves in measures 5 and 7, and "Sim." appears below the second and fourth staves in measures 5 and 7. An asterisk (*) is placed between measures 6 and 7.

Third system of musical notation, measures 9-12. The system consists of four staves. Measures 9-10 contain chords and triplets in the bass. Measure 11 has a triplet in the bass and a single note in the treble. Measure 12 has a triplet in the bass and a single note in the treble. The text "Red." appears below the first and third staves in measures 9 and 11, and "Sim." appears below the second and fourth staves in measures 9 and 11. An asterisk (*) is placed between measures 10 and 11.

poco allargando. Немного шире.

Più agitato. (Более возбужденно.)

First system of the musical score. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The tempo is marked *a tempo*. The key signature has one sharp (F#). The first measure is marked *Red.* and the second measure is marked ** Sim.*. The music features a series of chords and single notes, with some measures containing beamed eighth notes.

Second system of the musical score. It continues the piece with similar chordal and melodic textures. The key signature remains one sharp (F#).

Резко и глухо.

Third system of the musical score. It begins with a *sfz* (sforzando) marking. The tempo is marked *ben marcato* (very marked). The key signature changes to two sharps (F# and C#). The music is characterized by strong, accented chords. The system ends with a *rit.* (ritardando) marking.

Fourth system of the musical score. It continues with strong, accented chords. The system ends with a *rit.* (ritardando) marking. The key signature remains two sharps (F# and C#).

Presto. ♩. = 92

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, some beamed together. The bass clef staff contains a more complex line with many beamed sixteenth notes and some slurs. A piano dynamic marking *p* is placed above the first measure of the bass staff. The word *Red.* is written below the first measure of the bass staff. A small asterisk *** is located at the end of the system, below the bass staff.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues with beamed sixteenth notes and slurs. The system ends with a double bar line.

Third system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues with beamed sixteenth notes and slurs. A forte-piano dynamic marking *fp* is placed above the first measure of the bass staff. The word *Red.* is written below the first measure of the bass staff. The system ends with a double bar line.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues with beamed sixteenth notes and slurs. The system ends with a double bar line.

* *Red.* * *Red.* *

cresc. mollo

Red. *

Red. *

Red. *

ossia.

m.s.

Red. *

Poco meno mosso. ♩ = 76

ff

f marcato

Red. *

Poco meno mosso. ♩ = 76

ff

f

Red. *

Red. *

The musical score for 'The Rose Tree' is presented in a three-system format. Each system contains three staves. The top staff is for the vocal melody, featuring a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The middle and bottom staves are for piano accompaniment, with the middle staff using a treble clef and the bottom staff using a bass clef. The piano part consists of chords and arpeggiated figures. The score is divided into three measures. The first measure shows the vocal melody starting on a whole note, followed by a half note and a quarter note. The second measure continues the melody with a half note and a quarter note. The third measure concludes the phrase with a half note and a quarter note. The piano accompaniment provides harmonic support with chords and arpeggiated patterns. The score includes dynamic markings such as 'Red.' and 'rit.' (ritardando). The overall style is characteristic of early 20th-century musical notation.

8. Presto.

The image displays a musical score for the piece 'L'Espresso' by Franz Liszt. It consists of three systems of music, each featuring a piano (left hand) and a right-hand part. The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings. The first system begins with a forte (ff) dynamic. The second system includes a 'dim.' (diminuendo) marking. The third system features a 'Sostenuto.' marking and a piano (p) dynamic. The score is written in a key signature of one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The right-hand part often features complex, rapid passages, while the left hand provides a steady, rhythmic accompaniment. The score is marked with 'Red.' and '*' symbols, likely indicating specific performance or editing instructions.

МАЗМУНЫ — СОДЕРЖАНИЕ

Алғы сөз	3	Арғын әні — Песня рода Арғын	47
Предисловие	6	Бөпелек — Бопелек	51
Қараторғай — Скворец	9	Құрышқан — Крушқан	54
Жайдарман — Жайдарман	11	Жайық — Река Урал	55
Харарау — Харарау	13	Жайма қоныр — Переливающийся	56
Екі жирен — Еки жирен	14	Гүлдер-ай — О цветы!	59
Қайырма — Қайырма	16	Айда, былпылым — Скачи, мой иноходец	62
Бес қарагер — Пять гнедых	17	Гурьев — Гурьев	65
Еділ бойы — На Волге	19	Аттары — Аттары	66
Топайкөк — Топайкок	21	Ақтамақ — Актамақ	69
Елім-ай! — О Родина моя!	23	Сұлушаш — Сулушан	70
Айым-ай! — О луна моя!	24	Ах, дариға-ай — О счастье!	71
Қызыл бидай — Красная пшеница	26	Дүлдүлім-ай — О мой скакун!	73
Ахау, Семей — О Семипалатинск!	30	Сары-Арка — Сары-Арка	74
Бұранбел — Кокетка	32	Харидай-ау — Харидай-ау	77
Ғайни — Гайни	33	Айнамкөз — Ясноокая	81
Көк майса — Зеленые дуга	35	Ләйлім — Милая	86
Олди бөпем — Колыбельная	37	Какен — Какен	89
Қарғам-ау — О милая!	39	Алмаш — Алмаш	92
Аккум — Аккум	41	Төскей — Тоскей	94
Сайраса — Лейся, песня	43	Қаракөз — Черноокая	96
Талов — Таловский	45	Тепенкөк — Тепенкок	98

Издание Казгослитиздата —1957

Редакторы Б Ерзакович и А Сулеев
Художник К Хамитов
Техредактор С Ишанов
корректоры М Қап и Б Омаров

Подписано к печати 9 I 1957 года
УГО1335 Изд. № 39 Формат 60×92¹/₈—
— 14 п. л.— 14 уч.-п. л. (12,7 уч.-изд. л.)
Тираж 3000 Цена 15 руб. 20 коп.

Полиграфкомбинат Главиздата
Министерства культуры КазССР
Улма-Ата, Пастера, 31 Зап. № 1660